

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

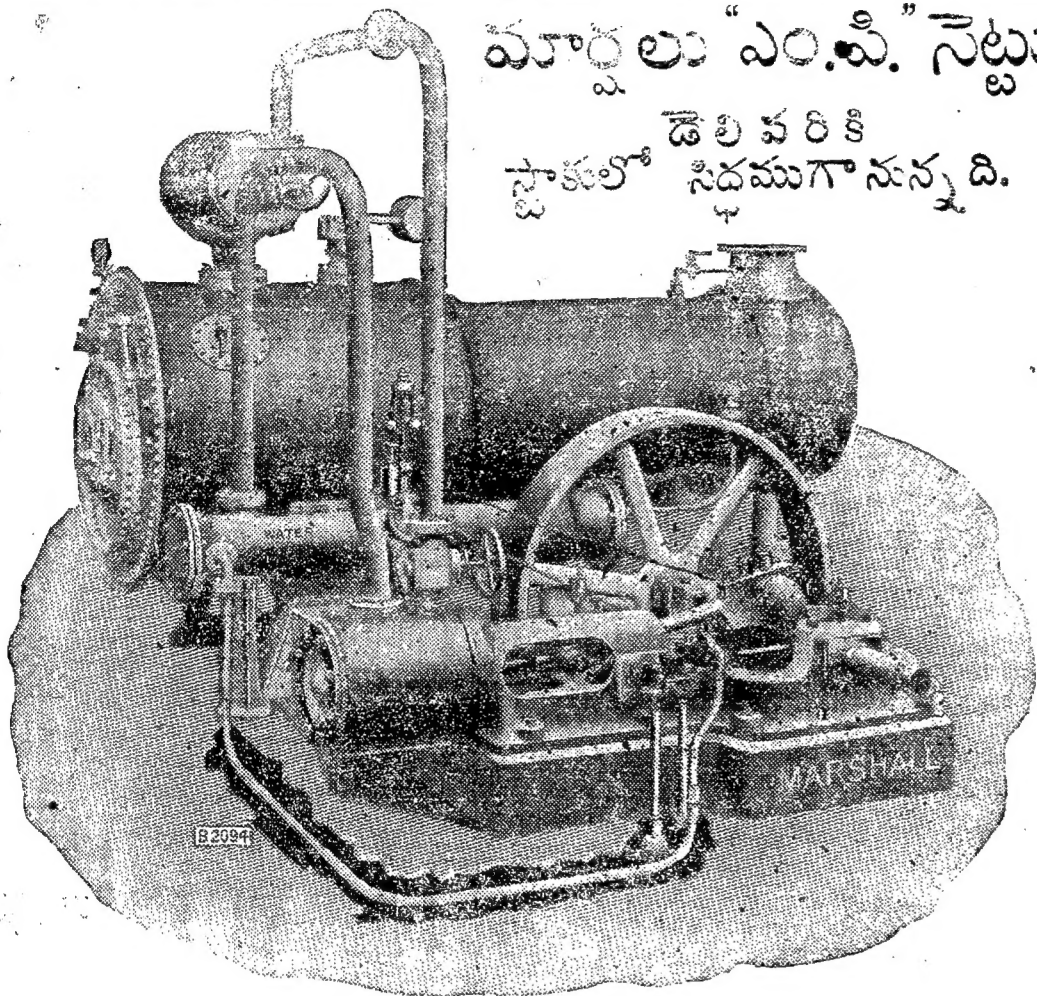
310018

Vol. 7.

చెన్నవట్టణము 1920 వ సం॥రం డిసంబరునెల 28 తేది మంగళవారం { No. 223
సంచిక 993

రేణుకమ్మ, 8

కా. ద్రి నా మ ఫం వ త్స ర మా గ్గ శి ర మా. 3. జ. ముళ త్స క్రియ 3.

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డెలివరీకి
స్టాక్లో సిద్ధముగా నున్నది.

ఆమృతాంజనము

శరీరాన్ని శుభ్రముగా చేయుచు, ప్రసక్తి పెట్టుచు, శిశువులకు, పురుషులకు కూడ మా ఆమృతాంజనమును వాడి వంటి వంటి ముగ్ధులను ఎంతయును, శుభము చేయింపగలదు.

మోహినీలైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామరలైలము

డబ్బి 1-8 0-6-0

వండ్లపొడి

డబ్బి 1-8 0-2-0

ఆమృతాంజనం డిల్వో,

బొంబాయి . బెంగళూరు.

చాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ ప్రెసింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

మార్వలు సన్ను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్ టక్: బెజవాడ, తంజావూరు.

నెం. 9 నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

టి. సి. యాన్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

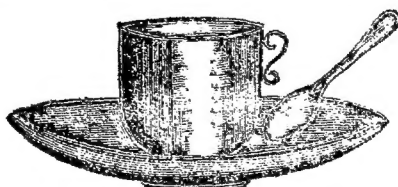
నెం. 1-8 0-4-0 న. సి. బాక్సు 0-4-0
12 డబ్బి. 0-2-0 " " 0-9-0

మేలైన మద్రాసు సాబానమ్మము.

నెం. 1-8 0-4-0 (24 పా) 0-1-0, 0-2-0, 0-3-0
నెం. 1-8 0-4-0 (120 పా) 0-1-0, 0-2-0, 0-3-0

టి. సి. బాగ్ లింగప్ప అండు కిలెట్.

4 కిలెట్లకొని, పొక్కుకుట్టక పొక్కు, మదరాసు.

వెల సులభము ! నిండా వ్రవయోగము !!

మంచి వెండితో తయారుజేయబడిన కాఫీ సెట్టు.

కప్ 2 1/2 అంగులం యెత్తు వుండును. టెట్టి 5 అంగులము వుండును. ఇందుకు రగుమైవ మృదు ఉండును. కప్, మృదుకు లోభాగమున బంగారుములముతో శియింపబడినది. చూడటకు అదమాగా యున్నది. వై కనిక సెట్టు 1-8 28-0-0, కప్, మృదు, మృదుకు నెం. 18-0-0, మృదు 1-8 8-0-0. ప్యాకింగు ప్యాకేజీ క్రెడ్యేటు. అర్జును కంపువ్రుకు 0-1-8 2 అంగులం వంతుల అద్యావంశవరము. 8 సెట్టు ఒకచేదపా వీయవారికి ప్యాకేజీ ఖర్చులు రగులవు. రక్షణం వ్రాసినది.

ది ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్ట్ నగల వర్తకులు,

(హాస్టు బాక్సు నెం. 40.) నగరత్ వేటు, బెంగుళూరు సిటీ.

ఆమృతాంజనం డిల్వో వారి కోవ భారతీయమునందు ఆమృతాంజనం, తామరలైలము, మోహినీలైలము, వంశమార్వము మొదలగు ముఖ్యమదములే గాక, ఇతరములగు ముండులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేరలాగును కెప్పించి చూడవచ్చును. కే యిగునకు వాసినితో తక్షణం పంపెదము.

జయంశ్రీ యోగధముల శేషమవారు
చాంబాయి నం 13.

శ్రీమదాచార్యుల వ్రాసిన గ్రంథములు
 గ్రంథములు మొదలుగా వ్రాసినవి గానములు. కనుక వ్రాసి
 అప్పటినుండి వ్రాసినవి.

ఆంధ్రపత్రిక

1920-వ సం. దిసంబరు నెల 28-వ తేది

మంగళవారము.

గాంధీ సందేశము

గాంధీ సందేశము విజయము గాంచలేదని, మనరాజకీయవేత్తలు గొందరుపలుకుట యాచారమయినది. వారు తమ నుడువులను నమ్ముచున్నారో లేదో జెప్పజాలము. ఇంతకాలము నుండియు కాంగ్రెసుసభ జరుగుచున్నను, ఆసభను గూర్చి జనసామాన్యమున కేమయిన దెలిసినా? సభ ఎప్పుడు జరుగుచున్నదో, ఏమూల జరుగుచున్నదో కూడ, వారికి దెలియకుండెను. లాంగు కొట్టవారు, తెల్లతలపాగాలవారు మాత్రమే, రాజకీయసభల నలంకరించుచుండిరి. ఆంగ్లభాషయందే ప్రసంగముల నన్నిటి గావించుచుండిరి. సభ ముగిసినపిమ్మట, గాథనిద్రబోవుచు, సభ తిరిగి జరిగెడి సమయమునకు మేలుకొనుచుండిరి. జీవకళలేని నిట్టి సభకు, గాంధీ సూతనజీవము బోసెను. ఇప్పుడు రయితులు, వర్తకులు, మహమ్మదీయులు మొదలగువా రీసభలో నత్యుత్సాహముతో పాల్గొనుచున్నారు. రయితులసభ యొకటి అయోధ్యలో నిటీవల జరిగియుండెను. ఆసభకు లక్షమంది ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. కలకత్తా కాంగ్రెసు శిర్కానము నీసభవారామోదించి రని, తంతి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. రాజకీయ విషయములనిన దూరముగ తొలగించుండెడి మార్వాడీలు, కాంగ్రెసుసభ కధికసంఖ్యలతో విచ్చేసి, గాంధీ కార్యక్రమము నామోదించుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము, బలపడుచున్నది. ప్రజలలో నిదివర కెన్నడును నిట్టి గాఢప్రబోధముదయింపలేదు. దేశమున గలిగిన సూతనవికాసము జూచి యానందించుటకు మారుగ, మన ప్రముఖులు గొందరు నోళ్లను చప్పురించుట, వింతగ నున్నది. నాగపురపు కాంగ్రెసుసభ, వెనుకటి పాటను తిరిగి పాడవలయు ననియు, తిరిగి ఇంగ్లండు మొదలగు దేశములకు రాయబారులను పంపవలయు ననియు, వీరు తలంచుచున్నారు. కాని, వీరి తలంపులు విఫలముగాకమానవు. వీరి కొరకు, ప్రజలు తమ దృఢసంకల్పమును మార్చుకొని, ఇంకను ఇదుమల గుడుచుట కంగీకరింపరు. ఆంగ్ల విద్యాధికులు గొందరు, తమ వ్యామోహమును విడనాడజాలక, ఆధ్యాత్మికసాధన మాహాత్మ్యమును నిరసించుచుండ, ఆంగ్ల దేశప్రముఖులుగొందరు దీని యుత్కృష్టతను గ్రహించుచున్నారు.

సర్ వెలంటయిను ఛిరాలు, హిందూదేశ ప్రజలకు మిత్రుడు గాడు. అధికారాభిమాని యని మా చదువరు లెరుంగుదురు. లోకమాన్య తిలకు, కారాగృహమున నున్నపుడు వారిని నిందించిన ఘనుడు. ఆతనిపై పరిహారము బడయుటకే లోకమాన్య డాంగ్ల దేశమునకు వెడలి అపజయము గాంచియుండెను. ఛిరాలుగారికి, గాంధీపై ప్రత్యేకాభిమాన ముండుట కవకాశము లేదు. సహాయ నిరాకరణోద్యమ మేలేరుననున్న దో కనుగొనుటకు, ఛిరాలుగారు హిందూదేశమున తిరుగుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారికి, వీరు అతిథులుగనున్నారు. లండను ట్రెయిన్సుపత్రికకు వీరు వ్రాసిన ప్రధానవ్యాస సంగ్రహమును, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. మూడు

సంవత్సరముల యనంతరము, హిందూదేశమున గలిగిన మార్పులు ఛిరాలుగారి కాశ్చర్యము గలిగించెను. ప్రాచ్యప్రపంచమున, సందర్భము లన్నియు వాయువేగ మనోవేగములతో బరుగిడు చున్నటుల, ఛిరాలుగారు వ్రాసిరి. గాంధీప్రభావమును చులకనజేయ వీలులేదనియు, ఆతనిబోలు ఆధ్యాత్మికసందేశహరి మరియింకొకరు లేరనియు, ఆతను వెలిబుచ్చెడి ఆసందర్భాభిప్రాయము లన్నియు ప్రజాసామాన్యమునకు సమ్మతముగ నున్నవనియు, సహాయనిరాకరణోద్యమము బలవత్తరముగ నుండుననియు, ఛిరాలుగారు సూచించిరి. ఛిరాలుగారు సత్యమును త్వరలో గ్రహింపగలరు. స్వరాజ్యసంపాదనమున కిదివరకు రెండుమూడు ప్రజలయిన ఆటంకము లుండెను. హిందువుల మహమ్మదీయుల పోరాటము లొకటి. ప్రజాసామాన్యపు దీర్ఘనిద్ర మరియొకటి. ప్రజలలో గలిగిన దౌర్బల్యభావ మింకొకటి. గాంధీ యువదేశములవలన, హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును పోరాటము లంతరించుచున్నవి. ప్రజాసామాన్యమునం దసాధారణ మగు ప్రబోధము కలిగినది. ప్రజలు తమ నిజశక్తిని గ్రహించుచున్నారు. తమ కఖండ మగు ఆధ్యాత్మికసంపదగలదనియు, దాని సుపయోగించి తాము గమ్యస్థానము నతివృత్తముగ జేరగలమనియు, వారికి గోచరించినది. స్వరాజ్యసంపాదనమున కాటంకము లన్నియు తొలగిపోవుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో స్వరాజ్యము త్వరలో చేకూరక మానునా? స్వతంత్రజాతికి జేందియుండుటచే, ఛిరాలుగారు సత్యమును సులభముగ గ్రహించిరి సహాయనిరాకరణోద్యమము ఫలప్రద మగుచున్నదని, వారు కనిపెట్టిరి. ప్రజలలోగలిగిన సూతనవికాసస్ఫూర్తిని వారు గ్రహించిరి. అధికారాభిమానులగుటచే, స్వరాజ్యము త్వరలో లభించునేమోననుభయము వారి నావహించుట సహజము. సహాయ నిరాకరణోద్యమ విజయమున కింతకన్నను వేరు నిదర్శనముతో బనిలేదు. ఈవిషయమై గాంధీమహాత్మునికిని, మద్రాసు మెయిలుపత్రికాప్రతినిధికిని నాగపురమున జరిగిన యీక్రింది సంభాషణము, ప్రస్తుత పరిస్థితులను తేటపరుప గలదు.

“గాంధీ—మూడు మాసముల యనుభవము బట్టిచూచిన, సహాయ నిరాకరణోద్యమము దేశమున బ్రాతృకొనెనని చెప్పగలను. అక్కడక్కడ మోటుతనము కన్పట్టిన నిదర్శనములు కొన్ని యున్నను, ఈయద్యమము పవిత్రోద్దేశములను వ్యాపింపజేయుచున్నది. ప్రజలు అహింసాభావప్రపూరితులై, సభలలో సమావేశ మగుచున్నారు. ప్రజ లీతరున అహింసావ్రతము నవలంబించుటచే, అదృష్టవశాత్తముచేకూరునని, నేను నమ్ముచున్నాను. జగదీశ చంద్రబోసుగారి పరిశోధనముల కన్న నెక్కుడు ఆశ్చర్యవిషయము లిందు మూలమున బయల్పడగలవు. దౌర్జన్యమెన్నడును జూపబడదని, ప్రభుత్వమువారికి మన మధ్య మీయగలచో, ఆక్షణమునుండియు తలపెట్టకనే ప్రభుత్వమువారు తమస్వభావమునునిశ్చయముగ మార్చుకొందురు.

ప్రతినిధి—ఏవిధముగ మార్చుకుందురు?

గాంధీ—మన మేలేరున గోరుదుమో, అతీరుననే మార్చుకొందురు. అనగ, జాతీయవాంఛల నన్నిటిని వారు నెరవేర్తురు.

ప్రతినిధి—ఈవిషయమును దయచేసి తేటపరిచెదరా.

గాంధీ—అనగ, ప్రజలు దృఢనిశ్చయలై, త్యాగమహిమచే తమ కారవమును నిలుపుకొందురేని, ఖలాఫాత్, పంజాబుసమస్యలు పరిష్కారమగును. ప్రజలుగోరినస్వరాజ్యవిధానముచేకూరునా?

ప్రతినిధి—మీ స్వరాజ్య మేది? తలవని తలంపుగ తన స్వభావమును మార్చుకొను నని మీరు చెప్పిన ప్రభుత్వమునకు స్వరాజ్యమున స్థాన మేమిగలదు?

గాంధీ—నా స్వరాజ్యము, ఇండియాకు పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వము చేకూరుటయే. నేను తాత్కాలికముగ నాశించున దిదియే. బ్రిటీషు ప్రజల మైత్రిచే గాని, వారి తోడ్పాటు లేక గాని దానిని సంపాదించవచ్చును.

ప్రతినిధి—‘వారితోడ్పాటు లేకగాని’ అనుటలో మీయుద్దేశ మేమి?

గాంధీ—ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ప్రేరేపించుచున్న దురాశను, స్వార్థపరత్వమును దొలగించుట కీ యుద్యమము బయలుదేరినది. ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడకుండుటచే, వారి దురాశకు ప్రోద్బలము తొలగిపోయిన యెడల, వారు హిందూదేశములో నుండుట కంగీకరింపక బోవచ్చును. సోమాలిలాండు పరిపాలనములో, వారికి లాభము లేకపోయినపిమ్మట, వారా దేశమును విడిచిపెట్టిరి.

ప్రతినిధి—ఆచరణలో నిది ఎటుల జరుగును?

గాంధీ—ముందు జరిగెడి సాధ్యాసాధ్యతలను మాత్రమే వైన సూచించితిని. కాని, అట్టిస్థితి జరుగదని నేను తలచెదను. బ్రిటీషువారు తెగిన దాక బిగించెడి స్వభావము గలవారు గారు. ప్రజాభిప్రాయము బలవత్తరముగ నున్నదని గ్రహించుచో, వారు దానికి దోసిలొగ్గుదురు. అప్పుడుగాని, తమపేరుతో మంత్రులును, హిందూదేశమందలి తమ ప్రతినిధులును గావించిన అన్యాయములను వారు గ్రహింపనేరరు. ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి, ఖలాఫాత్, పంజాబు సమస్యలనపుడు పరిష్కరించెదరు. ప్రజాప్రతినిధులు గోరిన స్వరాజ్య విధానము నిచ్చుటకు వారు అంగీకరించెదరు.

ప్రతినిధి—హిందూదేశము మూలమున వారికి లాభ మెద్దియు లేక, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిదేశమును విడిచిపోవుచో, అప్పుడు హిందూదేశ మెట్టి స్థితిలో నుండు నని మీ యుద్దేశము?

గాంధీ—అట్టి స్థితిలో, హిందూదేశము ఆధ్యాత్మికముగ నత్యుత్కృష్టదేశయం దయినను నుండును. లేదా, దౌర్జన్యమునకు దౌర్జన్యమును ప్రతిక్రియగ నయినను నుపయోగించును. ఘనమగు నిర్మాణశక్తి, హిందూదేశమున కుద్భవించును. ఏ యవాంతర మేతెంచినను, దాని నెదుర్కొనగలశక్తి హిందూదేశమునకు గలుగును.

ప్రతినిధి—ఏకారణముచేనయినను, బ్రిటీషు వారు వెడలిపోవుచో, అప్పటికి ప్రజల యభివృద్ధి కనుగుణముగ పరిపాలనము నవిచ్చిన్నముగ జరుపుటకు, హిందూదేశము సంసిద్ధ మగుననియు, తన సామర్థ్యమును జూపగలుగు ననియు, మీరు తలచెదరు గాబోలు.

గాంధీ—నిశ్చయముగ నా కీ మూడుమాసములనుండియు గలిగిన యనుభవము మూలముగ, నేను వాగ్దానము జేసి న సంవత్సరమునందు మిగిలిన తొమ్మిదిమాసములలో దేశమునకు చేకూరిన అన్యాయములు రెండును తొలగిపోవుననియు, ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ స్వరాజ్యము సుప్రతిష్ఠిత మగుననియు, నాశ గలుగుచున్నది.

ప్రతినిధి—తొమ్మిదిమాసము లయినపిమ్మట ప్రస్తుతప్రభుత్వ మెక్కడ నుండును?

గాంధీ—(నవ్వుచు) అప్పుడు సింహమును, మేకయు గలసి మెలసి సంచరించును.”

అంధప్రకాశిక : సూతనరూపము

ఏ. సి. పార్థసారథినాయుడుగారి క్రింది విషయమును ప్రచురింపుమని మమ్ముల గోరిరి.

“జనవరి నెల మొదలు, ప్రకృతము దక్షిణ ఇండియా పీఠిల్లు అసోసియేషన్ వారిచే జన్మిస్తున్న ఆఫీసులో ముద్రింపబడి వెలువడు ఆంధ్ర ప్రకాశిక అచ్చట ముద్రింపబడదు. ఐనను వెనుకటి మా కార్యస్థానముననుండి యథాప్రకారము ప్రచురించుటకు అరేజిమెంట్లు చేయుచున్నాడను. ఆంధ్రప్రకాశిక 1885-వ సంవత్సరము జనవరి నెల 16-వ తేదీని మొట్టమొదట వెలువడెను. రాగల నెలతో 36-వ సంవత్సరము ముగించుచున్నది. కార్యాలయ భవనమును రిపేరు చేసి, పిదప అన్ని అరేజిమెంట్లు చేయుటకు కొన్ని దినములు పట్టును. తాత్కాలికముగ నేదైన నొక ఆచ్చాఫీసులో అచ్చు నొత్తించు యత్నము సమకూరని యెడల జనవరి నెల 15-వ తేదీకి లోగా అన్ని అరేజిమెంట్లు పూర్తిచేసి ప్రకాశికను వెలువరించ నిశ్చయించి యున్నాను. అనివార్య ఆలస్యమునకు చదువరులు క్షమింపకోరుచు, వారి సహాయమును ప్రోత్సహమును చూప ప్రార్థించుచున్నాను.”

పై ప్రకటనమును ఆంధ్రప్రకాశిక పత్రికలో ముద్రించుటకు, సాతు ఇండియా లిబరలు సంఘమువారి రంగీకరింపలేదని, పార్థసారథి నాయుడుగారు వ్రాయుచున్నారు. నాయుడుగారు అనుభవజ్ఞులగు పత్రికాసంపాదకులు. రాజకీయవ్యవహారములలో నారి తేనెవారు. చిరకాలము కాంగ్రెసుసభలో పాల్గొని యుండిరి. అట్టివారు, బ్రాహ్మణద్వేషమును పురికొల్పేడి వ్యవహారముల నుండి సంజాధమును వదలుకొని, వెనుకటివలె కాంగ్రెసు పక్షాభిమానము జూపుచు, ఆంధ్రప్రకాశికను స్వతంత్రముగ నిర్వహించెద రను వార్త, ఆంధ్రులకు సంతసము గలిగింపకమానదు. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును గల సాంఘికమత విభేదములకన్న, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల కెక్కుడు విభేదములు లేవు. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును దృఢమగు సంయోగము గుదురుచుండగ, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు సంయోగము గుదుర దనుట, అర్థవిరహితము. స్వయంసహాయోద్యమము, భారతీయుల నెల్లరను ప్రేమపాశమున బంధించుచున్నది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరుల ఐకమత్యమునకును, జాతీయోద్యమ వ్యాపకమునకును, ఆంధ్రప్రకాశిక ఇక ముందు తొడ్పడి, నాయుడుగారి సంపాదకత్వము క్రింద తొంటికిక్రింది కాపాడుకొని చిరకాలము వర్ధిల్లుగాక యని కోరెదము.

సంతోషవార్త

ఇంతవరకును, హిందూ జేతపు ఆదర్శము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యస్థాపకరాజ్యముగ నుండెను. హిందూ జేతము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు సామము బడసిన మేలే. తే.యెడల, హిందూ జేతమునకు గావ దు వోష మొద్ది సయితము పూర్వము

సహాయనిరాకరణము చేర దని కొందరు ప్రముఖులు వాదించుచుండిరి. అట్టి సందియమున కవకాశము లేకుండుటకు, యాక్రమగు శాంతికర్షణములను కదముల జేర్చుటకు, కాంగ్రెసు సమీకరించుట రంగీకరించిరి. ఈ మార్పులు, సభాద్యక్షులగు విషయ రాఘవా చార్యులగారికి రుచింప లేదు. అయినను కాంగ్రెసు సభయొక్క విషయ నిర్ధారణ సభలో, నీ మార్పులు రెండును అంగీకరింపబడి నటుల మూడు తంతివార్త చేరినది. కాంగ్రెసు మహా సభ వారుగూడ యీ మార్పుల సంగీకరించెదరని విశ్వసించెదము. దేశీయులభావము లంత త్వరితముగ మారుచున్న ప్రా, ఇందుకు అట్టి గ్రహించవచ్చును. ఈ మార్పుకు గలపెట్ట లేని వారు దివాళియందలి మెలకువనైనారు.

కాలేజి విద్యార్థుల సభ

నాగపూర్ జూనియర్ విద్యార్థులసభ తన ధర్మమును అనుసరింపక నిర్వహించినందుల కైతేయిని తీరేటవలె గడుగు పూర్తి. అధ్యక్షులగు లాలాలాల్ థి గాయగారు, కళాశాల బహిష్కారముగూర్చి భండితాల్లి పాఠము దొంగతన బోయి నను, విద్యార్థులు తమ శిక్షితా ప్రాముఖ్యము తీర్మానము మూలమున వెల్లిబుచ్చి కళాశాలలను, ఎక్స్ వరతులతో కమిత్తయి లేకుండ తీక్షణ మే అహిమ్సానిరంతరే నిర్బంధ, కడ్య నిరంకుశ సాగింప నుచు విద్యార్థులకొరకు వాటి యాకళాశాలలను నెలకొల్పవలయు ననియు, ఏ రెల్లరును కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు గావించవలె ననియు, సేవా విమతులను వెలకొల్పి కృషి నిమగ్నవలయు ననియు, జాతీయ భావముల కళాశాలలు వెలకొల్పవలయు ననియు, క్షుణ్ణి కేంద్రము కవలించి, నిరాడంబరమున జీవించు గడుగున వలించియు, ఆయుర్యద వైద్యార్థివృద్ధికి పాటుపడవలయు ననియు, నేత మొదలగు కడుగులు నేర్పవలయుననియు, దేశ భాషలలోనే ప్రవర్తనవలయు గావించుచు, ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుగవలయుననియు, మొదలగు విద్యార్థులకు గావించవలెను. విద్యార్థులలో గలగురువును నూతనవంచలయును కీ తీర్మానములు నిదర్శనములు. కర్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి, విద్యార్థులెంతయును తోడ్పడగలరు.

కాంగ్రెసు సభాద్యక్షుని యువన్యాసము

సభాద్యక్షుని యువన్యాసమును ప్రతినిధుల కెల్లరకు వినిపించునటుల, చివినచంద్రపాలు గారు సభాభవనమున చదివెరి. సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమమువరకు చదువునప్పటికి, పాలు గారు అలసి పోయి, చదువును చాలించుట విచిత్రము. పిమ్మట వెలువబడిన సంకుచితభావములను, ఆచార్యులగారే సంగ్రహముగ జెప్పి, సభ్యుల యసంతృప్తికి పాల్పడిరి.

పకటన.

గతకవితాసభ సామ్యతానుబంధము కొన్ని కారణములవలన ప్రకటించ నలయు కాలేదు. ఆ యనుబంధమును నేను ప్రకటించుచున్నాము. వచ్చెడివారము నూడ సారస్వతానుబంధము సూత్ర నాంగ్ల సంవత్సరాది యగుటచేత ప్రకటించబడదు.

1885-వ సంవత్సరం దిశంబరు 25 వ తేదీనో అంధప్రకాశిక వారములో 46. 6 ఘంటి చని పొందె. అందుకు క్రితము వారములో 54. 3 ఘంటివద్దా. అది. ముగ్గురు వార్తలు గోగడే చలించె, 9 గురు ఇమ్మాయిం జ్వరము కల్గెను. 4 వ ఘంటి యంతర వ్యవధిల నలవడ చని యెరి. 1914 వ సంవత్సరం యానూవరములో 54.2 ఘంటి చని

స్థానిక వార్తలు

సుగుణవిలాససభ:—ఈ సభవార దిశంబరు 29వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 5-30 నిమిషములకు విక్టోరియా భవనమున “ఫోర్ ఆఫ్ విజయగర్” అను పాటకు మును తెలుగు భాషయందు 80 వ తేదీ గురువారంసాయంత్రము 5-30 నిమిషములకు “కనోనూర్” యను పాటకును అరవ భాషయందును ప్రదర్శింతురు.

కాలిందరులు:—రాజమండ్రి యందలి ఆంధ్రులు క్రి. పీఠానికి సంబంధించిన మాజీ జి. న్యాయస్థానాధికారి శ్రీమంజులరాజు 1921 సంవత్సరపు తెలుగు కాలిందరును కందములలో నందుకొంటిమి. తెలుగు కందలి స్వతః సామాన్య ఆంగ్లీకార ప్రచురించిన 1921 సంవత్సరపు కాలిందరు తేరినది జానినై మహాత్మా గాంధీగారి పటము యుద్రింపబడి యున్నది. రెంటియందును, హిందువుల ముఖం దినములు నూచించబడెను.

విశాఖపట్టణ విద్యార్థులసభ:—విశాఖపట్టణం విద్యార్థులసభ సంఘాధికారము కార్యదర్శి యిట్లు తొలి సంతెను. విశాఖపట్టణం విద్యార్థుల మహాసభను సూర్యుర ఆచార్యుల సభ నిరంకుశ వాస్తవము. కర్వరస్వరాజ్య సభాద్యక్షుల కనుమిల్లి సర్వ వారాయణగారు మొదలైన యా శిష్యులు అధ్యక్షుల కైట్టుకుట వచ్చి వారి సమాధానములు తృప్తికరముగ లేనందున ఓడిపోయెను. మూడువందలు అచ్చు ఆహ్వానకృతిలు పంపివెట్టబడెను. తీర్మానములు వెంకటపతి రాజుగారికి పంపబడెను. ప్రతికూ. పక్షములకు కొంతమంది యుద్ధేక్షతో కాదు విధులను కంటివార్త పంపి. అట్టి అశక్తికార్యముల మీ పాతక గుహాకాయము. విశ్వసంతక విద్యార్థుల స్వాతంత్ర్యములను కాపాడును గాక అందరి సమ్మతముగా.

విశాఖపట్టణం విద్యార్థి మహాసభ

కేసా రామేశ్వరం కవినరంజివార్త:—సకలంబు నెల 4 వ తేదీన నా అధ్యక్షులకొరకు జరిగిన విద్యార్థిసభలో మండల విద్యార్థి మహాసభను 19 గురు సన్మానసంఘాధ్యక్షులకు నియోజింపండి. ఆ జాతు సన్మానసంఘముగూర్చియు, ప్రతి నిధుల కనుమను సూర్యులు, కార్య నిర్వాహకుల నియోజనము సూర్యులు, కర్వరస్వరాజ్య సభాద్యక్షులు. నాగేశ్వరం దిశంబరు కార్యనిర్వాహకాధ్యక్షులు నియమించబడిన వార్త నిరాకారము.

పి. తిరుమలయ్యగారు కవినరంజివార్త.

మేము 100 మంది విద్యార్థులు సంకలనము చేసి మిట్ట తీసి కవినరంజి. హిందూకవన మండలమున 25 వ తేదీని విద్యార్థుల సభ జరిగినసంగతియే మాకు తెలియదు. ఆ సభకు అధ్యక్షుల సహించిన రామ గుల్లయ్య గారు రెవరో మేముగము. ఇవట నన్న 5 విద్యార్థులు విద్యార్థుల ప్రతినిధులసభ యందుండలేదు. మహాసభయందు పాల్గొనుట ప్రతికూలముగ నుండగలరను సంకలనమున ఎవరో కొద్దియంది ఆసభను జరిగి యుండవచ్చును. ఆ సభలో ఆ మొ 50 వ ఘంటి క తీర్మానములను మేము పాటించెను. జనవరి నెల 1 వ తేదీన జనగు సభకు రాదలంపిన ప్రకటనలు, 25 వ తేదీన హిందూ ప్రతిక యందు ప్రకటించబడిన నిరీకరమును చదివి మహాసభ ఇదివరకే జరిగిపోయెదను భయము పాలుగాక ముఖ్యముగ దయ చేయి ప్రార్థించు.

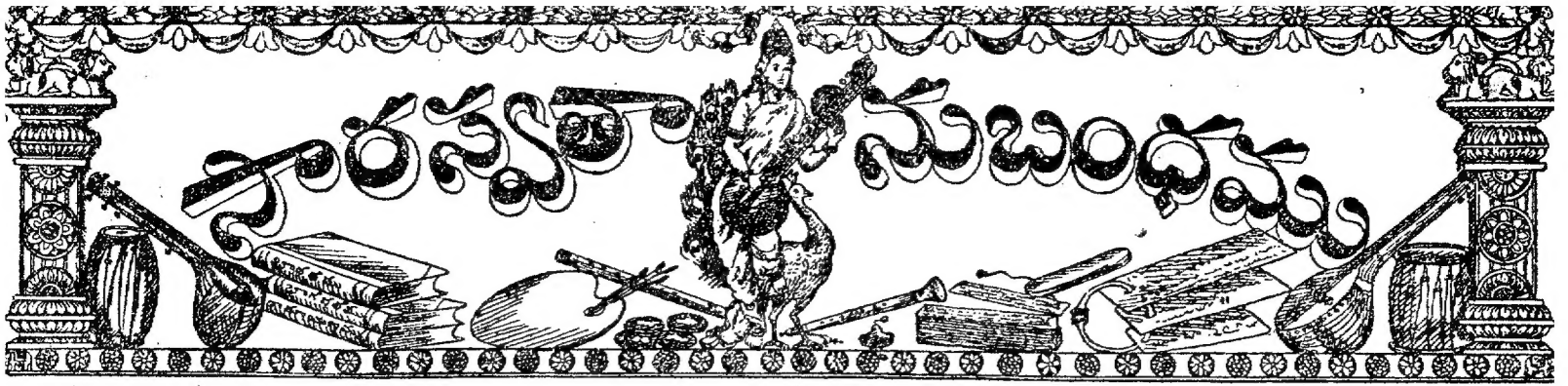
మంచము మహాసభ

మంజులపట్టణమున 9-1-21 తేదీన బందరు శివశంకర్ (అనగా బందరు, దిశలాలాళాల) మంచము మహాసభ మ్రాక రాజాచార్యులును, మంచముల భూవలు లగు మ.రా. శ్రీ. మా. వెం. భాగ్యరత్నగారి ఆధిపత్యమున జనగు. కా బట్టి మంచమోధారణమును, అభిమానము, మంచమోదరణము కల్పించిచ్చు ప్రార్థన.

సభకవచ్చు ప్రతినిధుల భోజనమునకయి బందరు శాస్త్రవ్యూహ, దీక్షులపాదములను, కైక్యర క్షు ము ల గు మ.రా. శ్రీ, కంటూరు వెంకటకర్పారావుగారు విద్యుమును కష్టముచేసెద మని కరుణతో నెలవచ్చిరి. కాబట్టి యంతర భయమున ఎవరికితోచిన సహాయము వారు మా అభివృద్ధికి లాభులగు శ్రీ కేయూరి రాంజీరావుగారి చేర మంత కడు చున్నాడ. ఎల్లరు తోడ్పడినగాని యాకార్యము నెరవేరుట దుర్లభముని నిష్పక్షింతుచున్నాము.

చిలుకోటి వెంకటప్పయ్య,
అహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.
వరిగంజి లింజయ్య,
దోకివర్తి నరసింహయ్య,
కార్యదర్శులు.

-:C:0:C:

రాధినారం మార్గశిర బ ౩, మంగళవారము

కీర్తిశేషులగు తిరుపతిశాస్త్రిగారి స్మృతి వద్యములు

దివాకర్ల వేంకటాచార్యుని, తంగిరాల జగన్నాథశర్మ సోమరాజు రామానుజ రావుగారు.

సీ. పూర్వచంద్రునికాంతి బోలునుండర మంద హాసదీపులచేత నలరుమోవి, మేటిజల్లురు కాశీరకాల్యలచేత బోలుపారు నుత్తుంగ భుజముగంటు, రక్తరేఖానుండరము తామదనరారి కరుణఁ జందించెడుఁ గన్నుదోయి, సాహితీ త్రైత వైకాల్యం బు జాటుచుం బొదలునెత్తెన నెన్నుదురు సాబఁగు, గీ. నర యబ్బోహులతోడ సయ్యాటలాడు, నట్టి బాసపులు, నవచు నపుడుఁగూడ, నమలమలాచనా మగ్గు మామనెంబు, మంద బుద్ధుల కేనియు మరపురావు.

మ. ఒకనాఁడేనియు మాదులేపిదము లెన్నోనెరుపేగాని మ మొక్క పల్లెత్తయిన రుసావిలికలంబులో వాట్టు లాడంగ లే దకలంకం బగు ప్రేమతోడ భవదీ యానగ్రహంబాను, మా కికనాభాగ్యము లేదుగా? జనక! మ మేరీతిగా వీడితో.

సీ. చురుపులేగాదు భావాసాగరం బెల్ల మంధసంభవురీతిఁ గ్రో లినావు, గ్రోలుటయేగాదు కోమలమగు కవిత్వము నధులకిడి పే ర్యడసినావు, ధరనతిమానుమ ధారణాసాధ్యంబు లవధానము ల్పేసి యలరినావు, యలరుటయేగా దభిలఘణీపాల వందనం బులనెల్ల నందినావు, గీ. మ ర్త్యలూకంబు వదలుచు మన్ననల్లి వినిబడయఁగ దలఁచియు వీడినావె, తల్లికాంధ్రదేశమునకుఁ దగనికడుపు, మంటగల్పించి దుఃఖాల్చి మమ్ముముంది.

ఉ. చక్కనిధారగల్గి కవి సామజపోత మనంగనోపు, నా లిక్కనసోమయాజి మన తిర్పతిశాస్త్రియటండుఁ బల్కిరి తక్కుటఁ యెవ్వరింబిలువ నానని భూజనలెల్ల దీనరీన్ స్వేచ్ఛుచునుండఁగాఁదివిఁబోతె? కృష్ణునిఁ మామవేడుకన్.

ఉ. చెప్పెదో? మానెదో? తెలియఁ జెప్పగ నేరి కళ్యణంతలఁచి ముప్పుమునింగినట్లు గళ ముగ్ధిసముంబర నావహించి, వా క్తిప్రసన్నుడైన క్యాసనినుం దీనతరంబుగఁ దండ్ర! నీమనం బొప్పునె? జెప్పకుండుటక హోయనిగుండుటమాకుఁబాల్పడెక.

సీ. పార్వతీదేవికి వాహనంబైనట్టి సింహరాజంబొక్క చెంత నిలువ, బద్ధసంభవురాలి పదివించినచురాళ రాజవాహన మొక్క ప్రక్కనిలువ, ధర్మరాజొకవంక తనచేయినోసగుచు యధిదారియనుచు జూపించుచుండ, దేశతల్ సంతోష ధీధి తుల్ వెలయంగ పుణ్యమాళిసం పుటము గురియ, గీ. కమల నాభునకొక నమస్కారమొసగి, తన్నుప్రేమించునల కవితా కుమారి, చిత్తవియోగ మనెడవ్యధఁ బెగడకేసి తిరుపతి కపిం ద్రుఁడరిగెను సురలపురికి.

సీ. సరసగుంభితపద్మ చాతూర్యదాతండు సరసగుంభితపద్మ చతురుడితఁడు, కృష్ణరాయలకిచ్చెఁ గృతికన్యనాతండు కృష్ణ రాయలకిచ్చెఁ గృతినితండు, పెక్కురాట్టభలండు పేరొంద నాతండు పెక్కురాట్టభలం వెక్కిరితఁడు, ఆకుధారా కవి త్యాగంబుందాతఁ డాకుకవితకు తండ్రి యరయనీత గీ. “దాంధ్రకవితా పితామహం” డనగనాతఁ డవని “బాల సరస్వతి” యనుచునితఁడు, పేరునొందిరియక నామ భేద మొందు పెద్దనకవీంద్ర తిర్పతి విలుధులకును.

సీ. బ్రతికియుండిననాటి బ్రహ్మరథంబు, దివికరుగునపుడు ని నిడుచులేదు, అంబుధినాదంబు నంతరించుచుమించె వినువీధి దాకిన వేదరమము, ఇనుమురొట్టగనెంచ నిఘమంతచోటులే దనురీతిఁజెలువెంద జనులగుములు బాలకళానిధి బాలసరస్వతి యరుగుచుండెనెనా హారవంబు, తే. నీటిసడుమనీవు సృశాన వాటిదాక, నరిగితివి మహావైభవం బలరుచుండ, పుట్టినది మొ దలు మరల గిట్టుదాక, రాబయోగం బొకేరీతి రాజిలంగ.

సీ. శతఘంటకవనంబై నల్లువేళనుజూడ కాంకరియవతార సర చోడోచు, ఆకాశపుపురాణ మల్లగాఁదిలకింప వాల్చికించదా నవలయుండు, దేవభాషాజ్ఞక దీప్తిలఁగనుగొన, కాళిదాసా యనుఁ కరణిసోపు, రసవత్ప్రబంధమల్ రచియింపగనగతి క్కన పెద్దలనసౌరు గాంచఁబరగు, గీ. నట్టి తిర్పతికవిసాధుఁ డవనబాసి. ఘోరరుఘాల్చి మమ్ములబారవైచి, పెద్దనాదులఁ జూచెడు వేడ్కబోడమి, ఇంద్రపురమున కరిగెకవీంద్రుడతడు. గీ. పోలవర భర్తకృష్ణరా డ్భూమిపతిని, “కాటికంపితివేపాడు కాకినాడ” యనుచు నీవన్నమాటయే మనగనయ్యె, నీమృతిం గాంచగాయ కన్నీరుతోడ.

సీ. ప్రాశస్త్యముని దివ్యప్రతిభకుండుట రామాయణ పునీదు రచనసాట పారాశరవివేచనప్రజ్ఞ నీకడనుట భారతాఖ్యపు రాణ పటిమసాట కాళిదాసునికళ ల్లియుంటుప్రవణానంద శైలికరమిం పొందినాట పండితరాయల పావనత్వమునీకు దిగ్వి జయంబొందు తెల్వినాట ధర్మరాఘపాండవ గరిమలెన్న నాటకంబులుగాఁ జేసి నరులకల్ల పండితప్రభలను దేటఁ బరచి దివికి విలుభజనబోధ మొనర్చువ వెదలినావె అమరగురుమూర్తి తిరుపతి యార్జునీవు

సీ. వర్ణించితికవిత్వ వర్ణధారలను, పవిత్రాంధ్రవాఙ్మయ త్రైతమందు వెలయించితివిధూరి విజయధ్వజంబును మహిత కవిత్వసా మ్రాజ్యమందు కట్టించినావాంధ్ర కవితాపూటికి మిహిరలోకముదాట మేటికోట, విందోనర్పితివి, భావితభా రతామ్మయ రూపకఫలనుధా వ్యాపకమున

గీ. కింకవీరదేవసేనానా తీర్థిఁగించి సమదులనడంచి భూవరా స్థానములను మించి బ్రహ్మరథంబు బట్టించినావు కొరతనీకెందుగలదయ్యె తిరుపతయ్యె

సీ. ఒకవంకశ్రవణుడే రొకవంకవిష్ణు పు వింజామరల్పాని విసరుచుండ, ఒకచాయనారదుం డొకచాయపర్వతుం డెంపుగా వీణవా యింపుచుండ, ఒకదండమునుజే రొకదండదేశతల్ కుతుకంబుతోడను గొల్పుచుండ, ఒకప్రక్క కాస్త్రంబు లొక ప్రక్కవేదముల్ పఠనసేయుచుమునుల్ ప్రబలుచుండ, గీ. నాల్గు మొగములతోడను నాల్గుదిశల నరయుచును పుండ రీకంబు నధిపసించు బ్రహ్మకర్ధాంగియానల వాణియొకమందు బాబడవైఁ నుఖం బందుచుయ్యె.

మంగళగిరి కృష్ణ ద్వైపాయనాచార్యులుగారు.

ఉ. శ్రీకరుఁ డాద్యుఁ డన్యాయుఁడు చిన్మయమూర్తి యఖండ రూపుఁ డ స్తోకచరిత్రలక వెలయు శుభ్రయశస్కుఁ డు దారుడైన యా మాకమలాక్షి కేలు హరి మానితనిత్యవదం బొసంగుతన్, ధీకమనీయమైన యల తిర్పతి సత్కవి చంద్రు నాత్మకున్.

సీ. భవశేషరములొన భవ్యమనీషి చర్లబ్రహ్మగురుని లాల నము నొంది, యచ్చోట చెల్లిపిల్లనయ నుధాంశ్న వేంకట విద్యత్కవీంద్రుఁ గూడి, గద్వాలబోబాడి గణము లారాసు ననా స్థానపుం బండితాళి నడచి, సత్కృతు లొనరించి సత్కారముల నంది చిరుదులతో భానాదరణ నంది, గీ. వీరక నెద్దయ్య పట్టాభిషేకనాట కమ్ము నొనరించి దానికై కలవా మూను సరసవిద్యత్కవీంద్రుల సరకుఁ గొనక నడచి కీర్తిని నింపి యిట్లైతె మకవి!

ఉ. నిన్నునుగాక మొన్న నినుఁ నీట్లుచు నోటికివచ్చినట్లుగా తిన్నతనం బొసర్చుటకుఁ జెడ్డతలంపునఁ దిర్పతి యటంచన్న కవీంద్రనామకుల నందఱు మెచ్చంగ వాదయాసగా పమ్మగ రమ్మటం చని సభాస్థలిఁ గెల్పిటులైతె నద్దయా!

సీ. నినుఁ ప్రేమఁజూచెడు ఘనుఁడేగ భువిమీద, వైరాగ్య మునుఁ బూని బాసినావు? గురునామ మదియెట్లా తోచాతి చులవోదమందని గురుధర్మ్యుల నరిగినావు? కాకపులను పేరు గలుగరాదను వాదమును బ్రహ్మకెఱిగింప నేగినావు? ధనమ విద్యాంకుల దాంధ్ర్యమునుఁ బాప హరింఁ బ్రాప్తికింక నడిగి నావు? గీ. గానరావేలఁ దిర్పతి కవివరణ్య సకలసద్గుంధ నిర్మాణచణమిత్రి పదవిరాజిత వేంకట పండితేంద్ర భక్త్య రూపాంతరాగ్య విద్యచ్ఛరణ్య!

సీ. ఆనందదంతేంద్రు నాస్థానమేసాక్షి యనని విద్యత్కవీ యని యనుటకు, కాకినాడది సద్దనపట్టణమై ఛాత్రులేసాక్షి నీ కాస్త్రతటికి, కాకకృష్ణార్యుని కవిత్వజ్వాలె సాక్షి శతవధాన విధాన సరణులకును, ననమానకీర్తివై యెనగునాఁ డనుటకు సరసుడో వేంకటశాస్త్రిసాక్షి, గీ. నీదుయోగ్యత నిలఱిన నీతిమారు లేమి యనుకొన్న నీకేమి లోమలేదు, వరదివాకర్ల వంశాన్యసాయదుగ్ధ వారినిధిపూర్వచంద్ర తిర్పతికవీంద్ర!

మ. ధరలో సత్కృతుల్లియంచు పుంకజ్ ధైర్యంబు లేదైన గాని, రసక సీమతే సంస్కృతాంధ్రకృతుల నిర్మింపఁగా, వేంకటేశ్వరుం డొక్కండయనంచుమాత్రమే మదిన్ భగంబు మండున్, గదా వరవిద్యాంకుల కక్కటా! తిరుపతి! పాండి త్యపాథోనిధి!!

గీ. కాలమది మూర్ఖుఁడెందింప నెవరితరము, ఉట్టికట్టుకొనుచు నుగ నొక్కఁ డున్నె యఖిలసౌఖ్యము భువిలోన నందు నీదు, నాత్మకు కుటుంబమునను నొగాక నుఖము.

ఒక ఆంధ్రవిద్యార్థి 3

మ. చనెఁ గృష్ణం డని కల్లుభేదమున, భావాదేవి నిన్, వెం పే కుని, మా వంటి కళార్థిపుంజముల, నివ్వోనీదగాలేక, ని దనుకక, సందియ మందియుండితివి మా దౌర్భాగ్యసంపత్తి నీవును, స్వర్గంబు నలంకరించుటకు నయ్యో! పోయితి! తిర్పతి.

ఉ. “మా వెలనాటి బెబ్బలి నుమా”, యని పల్కిన వేంకటే కుండీ, నీవు విధాతసేత, మరణించితి వన్న విన్న, బాపులే! యేవెతపాలు గాగలడో, యెట్లు సహించునో నీరయోగమ య్యో! విడనానువేళ, స్వాదయంబునఁ జూడకపోతె, త్రిపతి. సీ. అస్తమించిన నీవస్తమించిన యంత పండిత పుత్రికా వాద విపత్తి, అస్తమించినది నీవస్తమిం నయంత నుక్తప్రశ్నలకు

గ్రంథోత్తరంబు, అస్తమించినది నీవస్తమించినయంత నుభయ భావలకవిత్వోచ్చయింబు, అస్తమించినది నీవస్తమించినయంత భయదరాట్టద గౌరవ్యతలంబు, గీ. అస్తమించెనుగద నీవిట నస్తమింప, శిష్యులనుబెంచి కడు కటాక్షించు మహిమ, యెవ్వ రెఱుగరు నీకీర్తి యాధాత్రి, హితవంతుకృతసాంధ్ర తిర్పతి కవీంద్ర!!

గీ. తమకవిత్వంబు నెల్లరు తనివిదీర, చదువుదురుగాక జనులు, మిఁచరిత మెల్ల, మేలుబంటిగఁ గాంక్షించి మెలగుచంద్రుగాక! మనదేశ మాతృసంకల్పమహిమ.

రాజా మంత్రి పెగడ భుజంగ రావుగారు, ఏలూరు

సీ. నళియించెఁబో ప్రబుధకవిత్వసంపదఁ జూచి సంతసమందు శుభదినములు, అణఁగఁబో యాంధ్రకరణ కాళంబెల్లఁ గాంచి సంతసమందు ఘనదినము, లంతరించెను బో మహానాటక ప్రాధి నరసి సంతసమందు నట్టిదినము, తేగఁబో యవధానభాగ భేయంబెల్లఁ డని సంతసంబందఁ జను దినములు, గీ. నీవు నాళ నరహితవర్జితపదార్థ కాక్ష మెయి నుత్తమస్వర్గ గామి వైతి వెప్పు డప్పుడ; యాంధ్రసంకృతి నొంది యరిగినాడెవ గీర్వాణనిరతి దివికి;

చ. మును శలకృష్ణ రాట్టభుఁడే వోయినఁజింత మునిగిచాల! వె, ద్వనతక జీనపుంగుణవతంగని నింద యొకర్చుకొంచుఁ దా దినములు పుచ్చెఁగవ్వముల; దిర్పతి! నీవటుగాక కృష్ణరాష్ట్రన పతితోడివే సకల సంపద లంచు దినంబుఁ జేరవే!

సీ. ఆచటి పండితులచే నెచటిపండితులందుఁ ప్రేమదీయంతయు విడిచినావె అచటి సత్కవులచే నిచటిసత్కవులందు ముదము సర్వంబును వదలినావె, అచటి రాజులచేత నిచటిరాజులయందు వేడుకలెల్లను వీడినావె, అచటిమిత్రులచేత నిచటిమిత్రుల యందు నమరాగ మఖిలంబు నణఁచినావె, గీ. అలరఁగారచితె చెర్లబ్రహ్మగురువయ్య? ముచ్చటించితె శ్రీనాథముఖ్యుడుకవి, కోటులం జూచి కొచ్చెన్గోట కృష్ణరామప్ప, గౌరవరీత్ర మిత్రతలఁ గంటె?

మ. కవితాకన్యక కింపు? ఆ మిగులం గై నేనె ముత్త్యాల; దు, మ్మవిమత్తేభ వితాంధములఁ జక్కంటి? యాధాత్రి సత్కవీపించాం దితడే ఘనం దిరుపతిం గారుణ్యద్వప్సేనదా, దివముం జేర్చి మనఃప్రకాంతినిడ నోదేవా! నిను స్వేచ్ఛుదున్. ఉ. చిన్నట నాటఁగోతె నిను సేవలఁ దప్పచు వీడకుండ సంపన్నుత్వ గీర్తి నీవలన మానుగఁగాంచి జయంబుచేత శక్యమైఁ గిన్న తిర్పతిను సంతతి నీదకుఁ గాంచుకాల మాసన్నము నయ్యె వారలఁ బ్రసన్నతఁ బ్రోవుము వేంకటేశ్వరా!

మధ్యశ్రీ కాళీకృష్ణాచార్యులవారు, గుంటూరు

చ. సరసకవీంద్రసంతతికిఁ జక్కనిత్రోవలఁ జూపివేంకటే శ్వరనకు నాటపట్టు ముప్పధరామరకీర్తికామిని వసుం డని పేరుగాంచియన వద్యకవిత్వపటత్వసంపద న్యజులిన సత్కవీచనితివా షీతిఁ బాసి యను ర్మ్యలోకముక. సీ. ఆయ్యో! మా మొక్కు లేజూవో తిర్పతియేగ నంచులో లొన దుఃఖించునాచు, ఆంధ్రభాషాయోమ కాధార మడు గంటె నంచుఁ గన్నీర్వసర్పించువారు, కైతసింగారమ్ము కడ ముట్టె నేటితో వంచు దీర్ఘము నిశ్శ్వసించువారు, చనియె

శ్రీ వేంకటేశ్వరుల ప్రతిష్ఠా మూల మంచు దేవమున జరిగి
చుచున్నది. గీ. నడతెదరటంచు దననామ మచలమగుచు గ్రంధ
ములఁ గ్రాలఁగాఁజేసి కలపుదీక్ష, గీ. ద్విగద్యించి బహుపుణ్య
మూర్తియగుచు, నరిగెఁ గాఁజోలుఁ దిరుపతి యమరపురికి.

గీ. అల్లాపాండవ విజయమునందు బద్ధ మయి "దగ్గఱలేరు
మామ"యనుచు దలచిచో! తిరుతి, యని దలచి కుండ నట్టి
మానవుఁ డీధాత్రియందు లేడు.

చదివెలి పాణినీయును జక్కఁగఁజేర్చితి శిష్యురాజకిం
పొందవఁగ గ్రంధరత్నముల నోపినయన్నిర చించి కైతవత్
తెదరని సామ్యులెన్న దయ చేసితి మృత్యుజరాదిదూరమై
కదలని క్రిడేమామనఁ గ్రాలెడు నీ కయి కుండనేటికె.

(నర్మకటకేషయ్య)

చ. విలసిల యెచ్చుచున్ బ్రజ వివేకవిహీనుడు మంచికెడ నే
లెల నెఱుంగెడు మూర్ఖుడెలిచారుణిత్తు డటంచు లోయగా
నలువది తొమ్మిదొడకే వివాశము నీకు ఘటింపజేసియో, నలు
వదెన్ వృధాజనుల నల్లరి నోటను సర్పివీశ్యరా!

చ. బ్రతికెన నాల్గునాల్గు గుణవంతు డితండని లోకులెల్ల న
మృతిమొందునాసేయ నకమానుడవై త్రిజగములందు కా
శ్యత మగుకీర్తి కేకొన దివంబున శక్తుని గెల్వ నెంచి శి
వ్యతకుల నెల్ల దు సరవిషాదమహంబుధి ముంచిపోతివే.
కా. అనందాత్ముడవై సుఖంపు మహాత్మా సత్యజ్ఞానంబునం
దో, నాకంబుననో, విశుంతునగరి దుర్గమునందో, శివ
స్థానంబుననో, నమ సు సురసంస్థానాధిపత్యంబుతో,
నానావైధవయుక్తితో నయమున్ ఛాత్రామరానోకమా!

(క్రొత్తవల్లి సూర్యరావుగారు - చెన్నపురి)

గీ. అమరన దినాకరుని గూడునల్లను చంద్రుఁ డదియెనరు
మాచినారు! నత్యముగ నమన. నమనమీపంబునను రామచం
ద్రుఁ గూడఁ నరిసెను దివాకరుడు దివికాదరమున.

గీ. శిష్యువృత్తుపారవి శిష్యతమంబును దోలఁగింపఁ గరడి ప్తి
తొంగలించి, యాంధ్రముఖాచ్చాద నాంతుక తుహినంబు
నణఁచు నాంధ్రకకాక్షాక్షమణిత, నకలరాజాస్థాన జలకాక
రంబుల నలంకరించుకొనితొయత, నవ్యార్థకఁజొటియెడుట
తొక్కలు ప్రేర దక్షియంప నత్పాధాధామగరిమఁ, బాదెచె
నాయెండగండ య న్నూర్వకభరి గాకినాదా పరావల గవ్య
రమున, నస్తమింపే దివాకరుం డంధకారం బంధరం లింక
భాషాప్రపంచ మెల్ల.

గీ. అమరతోభయభాషమయ్య నాంధ్రజంబు నస్తవధానంబు
నస్తమయ్యె, శతకథానం బతొకతవిధానంబుల సాహిత్యవిన్నా
ర్తి నమసిపోయి, బోధకతాకీర్తి బాలిపోయెఁ బాండితీ నిల
యంబు లెల్లను విలయమందె, బహుమతనధలకు బహుమతు
లొకపార విద్యుప్రభావంబు పీడిబోయె, తెలిమికర్థంబు
నశియించె బలిమియెడిగే, దుర్వివాదంబు చరిడితె యెఱు
మూరె, నాలుదిద్దల యన్నలయందు వేంక! శిష్యుని బోడు
పీడె నహీనసథల.

గీ. నమ్మిపానహోయనారము హితులార! యన్నయల్పై
యండి చూపు మనిన, నెగిరిపోయెఁగవి యెన్నఁడుఁ దలఁ
పము, నిలుతురే దివాకరులు ధరితి?

చ. ఒకడత ప్రచ్చినారము దయోదధిపాలకళు నొద్ద నో,
కృకడుపునం బనించిన ప్రకారము చెల్లెను కెప్పియొచినా,
వైకటియు నంటలేదు నను నొందినదుర్బుతి నీదులొప మించు
కయనులేదు భావింకఁ బొందియె దూరము చేసి తొననున్.

ఉ. గుండెగుట్టిననంబగిలె గూరను కూలము కర్తరంధ్రము
స్విండునో నయకాలముతి వ్రేకనఁ గన్ములఁ గాతెనరు నీ,
ప్రంబోక తైననారగని యుండుటఁ బ్రతికలా సమీపమం,
దుండెన నీసువృత్తికి నోర్వఁగ వచ్చున శోకభారమున్.

గీ. అలసరస్వతి తోడుగా నరికిన్న. వాడ నీతోడ నది
నోయె నాడెకొంత, యన్నదియు నోయె నీతోడ నొక్క
మాట, రాదు వాగ్బంధము నీమరణము కతన.

గీ. భోజనంబు నల్లఁ బుడుతలు మారము చేయనపుడు జబ్బు
జేసినపుడు, నాటలపు పాటలపు డడ్డముచే. పుక నభివ్య
ఁగిమఁ బ్రబలితార.

గీ. హనుమంతరాయనికి నా! కును గల స్నేహంబు మెచ్చు
కొంటివి ననుబ, ట్రితంతమతని పీడపు. హనుమత్సూర్య
ప్రలంబు నాడెరు మమ్మున్.

గీ. తోడిగ్రుడ్డ త బంగారు కొడవయేరి కనుమఁ బొంగుమ
సంటి మో యనపు నీరు, బలముగొని, పోయెనది నేడు బాల
గలు నాలుగోలును గాఁజొచ్చె నాంధ్రభూమము.

స. ఒకకకాక్షంబు నాటకంబా సభయో యత్సాహవృత్తం
కయో, యొకట స్త్రీపు గలపుడే తెదఁగనె యు న్నాడు,
పర్యాయితో, ఒకటప్రకీయ నెదన తెన్న మదుమం బ్రస్తావ
మేరారు, నీయలంకార్యటి పద్మరత్నముల కాహ పుట్టు సభ్య
లిన్.

చ. లిరుపతిశాస్త్రిగారు వివరింతురు పద్యముల న్నభాషణన్,
గరమరు దంయమృ జన కాండము సంతసమేమిచెప్పనా,
తరుణ మదీక్క యెత్తు, కర తాళకలధ్వనియొక్క యెత్తు,
యెమిరి! కవిరాజు నోరనెడు మేలి పొగడ యదొక్క
యెత్తున్.

గీ. కృష్ణవృత్త చన్నపిమ్ముట నెఱుంగఁ జెప్పి తతని గ్రహచార
మని కొంత, యరసియుండు, పకట కాలజ్ఞయే బడెండ్లపుడె
నీకు! నంతమని చెప్పవర్ధాయ నందు రనియు.

గీ. జార్జి పట్టాభిషేక సుసమయమందుఁ జయము జయమని
చదివిన జయపుగీత, మునకుఁ దలయుఁచున్నట్టి జనులగలచె,
బాలదేయిది నీజన్మ సఫలతకును.

గీ. అధిగమించితి కాత్తంబు లనుభవించి, తఖిలముఖముల గోర
వంబంది నాడె, వెందు సుసారదంతల వెల్లవారి, మన్నత
చాలుఁ గలికాల ముర్విసుఖము.

గీ. పోలనరాధీకుఁ బాడఁగాంచినప్పుడు నీవు కెట్టిక భిక్ష నిలి
చెననును, పండిత డీ. స. గోపాలాచార్యునఁగొన్న బ్రతికె
యందెను, నూర్వరా కటనును, వ్యాసమూర్తిబుధేంద్రు ధిరా
ద్రవిభుధేకుఁ గాంచిన వాసుపార్వరమము, దేవరాజ నుభిం
ద్రుఁ డెలిసికొన్నపుడు నీయవిరళప్రియమయిందెడిగ నను
వ; దేల నీవింతిక్రమము యెగుడెంచె తనిన భూలోక మత్య
సహ్యముగ నుండెననుము పిడ్డలగలి యెమియిన నాదు, పేరు
పోషించు ననుము కవిప్రకాండ.

క. గురుకులవాసము చేసితి. గురుకృతి వశేకశిష్యకోటికి
మరుని, బుడఁచెను నుతులఁగంటిని లిరుపతి కొండెక్కి
దివ్యదేవమఁ గొనుమా.

చల్లా పిచ్చయ్య శాస్త్రిగారు ఇంటియారు.

కా. ఒకన్ భౌతికమా నుపాధివనుగా కొప్పాయచేయెప్పు
డున్ ధీబాధ్యమున దానితెవకపుచ న్నే ప్రాకృత్యప్రకీయన్
జేజోగోళమునందు నీదుచుచి తృప్తి జేయఁబో ద్రవ్యకుక్
జేజ్యో! నువనోజ! తిరుతికవీ! ధీలోకనాచస్పతి!

ఉ॥ అక్కట నేడు సత్కవుల యందలదుఁబులు నొక్కయె
త్తు, సమ్యక్కునివేంకటేశ్వరుని యంతరదుఁబులు నొక్కయె
త్తు నై, దిక్కుల ముంచె నాంధ్రజగతిసతి బ్రుంగుడుపాటు
తెండె నాకక్కట లెట్లు సాగుఁగవికవియ్యయె తిరుతిశాస్త్రి
చంద్రమా!

గీ. సామంత స్వపు ల్లు సరససత్కవికోటి వినయముతో,
గాన్గె వెట్టి కొలువ, నికతేత్రం బట్లు నిరతమ్ము రసనఁ బా
కంజలం బై నకాత్తంబు మెఱయ, సహధర్మచరియట్లు చంద్రా
లపం బైన ప్రాంతమ్మునను యతఃకాంత మెలగ, శక్తుసంభం
బట్లు బాధ్యసంకుల మైన వెడగురున్ద వికోటి యడఁగియుండ
సభ యె నెడు కొల్వనం దీర్చి సత్కవిత్వ రాజ్య మేటెడు
శ్రీకవిరాజరాజ్య గొలిచి నీయప్ర డీర్చిన కొడుకుఁగుట్టు,
యెకట! తిరుతి దివి కేగ కాంధ్రమాత!

నాగేశ్వరి విద్యాధిగి.

చం. విరియఁగ వృత్తులంబు కడు చేసటిఁ జక్రియు పాం
ధ్రమాత రాలరంగఁగ, హా కుమారి! యని క్రందుగ నేడ్చుచుఁ
జంతఁ జీకగా నిరుపమధారజాయతు వినిర్మలకృష్ణలూప
సంకుటున్, లిరుపతిహరివర్ణం గవిధీరని గాలమ! మ్రొగి
వైచిత్ర!

ఉ. అంతములేనిదై పరుని యెదుర్కలిల లెఱుంగజేయువే, వాం
కపు టర్థభావము బుదంచితబుద్ధితో కాంతదాంతుడై, చింతన
జేయునట్టి కవికేళునవాత్మకు దేవదేవు నాపాంతరమందు నిర్వ
ము ప్రకాంతము నబ్బకరిత్రహేవునే!

రాళ్ల బండి వేంకటప్పయ్యగారు విజయనగరము.

గీ. భాషాపరిజ్ఞాన భూషితుం డని భ్యాతఁ గాంచినావు పొగ
డఁ గాంచినావు, అర్థాధిపంకు ప్రవృష్టుడని పేరు పొంది
నావు, యశమునొందినావు, నిఖిలరాజ్యవన్నీర్ధి కవీశ్వరుల
నోడించినావు మదమృదంచినావు, సాధకనామ విద్యాధి
ప్రకాశ్యుని నందినావు గురుత్వమందినావు. గీ. ఇట్టివాడవు
మముడి యెట్టులేగినాడె వింతటిలోననే పాడుదివికి, తలచిన
కొలంది గుండె బ్రద్దలగుమండ; సరసగుణధర్మ! లిరుపతి
శాస్త్రివర్మ!

కా. కానీ యంతకుత్తెన నోర్చి కవిత్వా కన్యన్ విభూషం
బరజానోద్ధిపితఁగా నొనర్చుటకు విభ్యాతుల్ కకారాజితభా
నుల్ తిరుతి వేంకటేశకవులు న్నారంబు నెంచంగ నీలోక
కన్ములు గప్పిపోయితివే! ఆ లోకంబుకై తిరుతి!

ద్వివేది నారాయణశాస్త్రిగారు చిత్రాడ.

చ. పరవాది ప్రచుడ ద్వివేంద నిఖిల వ్రాతంబు నమించి ను
స్థిరభక్తి ప్రభవిష్టు శిష్యునికరి చేతంబు భేదంపఁగా నురరా
జ్యేంద్రుకవింబులన్ గలిఖి యా కుంభత్వతాకన్ గొనన్ ధర
ణేన్ వీడితెరయ్య! తిరుతికవీ! ద్రా! సద్గురగ్రామణి!

కా. ధన్యాత్ముడవు నీకు లోటాకటియన్ ధారితిలోఁ
గానరా దన్యుల్ మాద్యులై నవారలకె యా హా! గొప్పలొ
టయ్యె సన్యాన్యా! తిరుతిశాస్త్రిచంద్ర! నుకవీంద్రా! స్వర్గ
మందుడి మద్విన్యాసార్థపు సిద్ధికై యెపుడునున్ దీవింపుమా
సద్గురూ!

అమ్మ సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు, చోడవరము.

గీ. అమ్మతంబుగ నెవరాధిభాషను బాల నస్తవధానముల్
నడపినాడు, అస్తవధానమే కష్టమెయింపడ శతావధాన మేరు
తగఁగఁజేనె, పండితాశీకి దమపాండిత్యముం జూపి వారిచే
నెవర్లు వడసెనుకము, పలుమాలు దేశాధిపతు లెవ్వరిని బిల్చి
సత్కారములు చాల సలుపుచుండె.

గీ. అట్టి నుకవిత్వధాటిని యందియుండి, ప్రజల మెప్పుల
మిక్కిలి పడసియున్న, నుగుణలిరుపతి వేంకట నుకవరులఁ
దిరుపతి మనవిడనాడి దివికేనేగ.

బుట్టును భైరవమూర్తిగారు.

ఉ. శ్రీపతి ధర్మముల్ క్షయముఁ జెందెదెట్లు జనించి ధర్మ
సంస్థాపనచేసి శ్రామ వరునన్ గవిరామహితభావముల్
లోపము జెందనట్టికనకదోలఁగింప రమాధిసాధుఁడే శ్రీప
తియై ధరం బాడమి సిద్ధవనోరధుడై వేసన్ జనన్.

గీ. నన్నయ్యరితి నానాకల్పనానల్ప భావము ల్లిరిపించు ప్రాద
గతులు, సోమయాజివిధాన సాంపునల్పాడికయ్య లలరించి
కూర్పుప్రజాతికయము, కవిసార్వభౌమనికరడి యన్యూనసౌ
త్వమూర్తములఁ ద్రొక్కు సరసపక్కి, సోమనాధకవింద్ర నూత్తి
నైపుణిమించి చోయి యెన్నించు దివ్యతరక క్తి, తొలికవీంద్రు
లమరపింపగలుగు ధార యలవడు నెలిర్పిలికి దక్క యన్యక
వికి, ఇట్టి మహానీయుల పోయినవిధంబు దేశదొర్భాగ్యవశము
గాజేరింప.

గీ. ఆంధ్రగీర్వాణంబులందు సాహిత్యసం పూర్ణుడై సద్యక
మ్మును గడించి, ఉభయభావలను మహాత్మ్యగ్రంథము ల్విర
భించి లోకంబు వివరిగాంచి, నేవింపనచ్చు నంలేనానులను
దిద్ది యాత్మకుల్యలు గాఁగ నలవరించి, నకలదిగోక సంచార
మ్ములనరించి రాజసత్కార గౌరవము లొంది. ఆకుకవిత్వా
రాజ్య పట్టాభిషేక, పదవినిందిన లిరుపతి పండితుండు, అత్య
కాంతిని గోరి నిర్వాణమందె భారతీయుల మనంక పాలు
చేసి.

తు. సీతారామ చౌధరిగారు, కావూరు. 14

గీ. లోకమంతయుఁ జంతాభిలాస మునుగ లోకమామ్యుని దిగ
మ్రొగి లోక మెల్ల, భ్యాతఁగాంచిన లిరుపతి కవినరేణ్యు, మరల
దిగమ్రొగితివ శాస్త్రి కరుణలేక.

గీ. జలజలయటంచు గన్గవారపుత్రు, జలము కలవంచి లిరుపతి!
సత్కుమార, యేగిలివె స్వర్గమునకుండు నేడ్చుమండ, నక్క
టాయాంధ్రమాత యేమని వనింతు.

గీ. బాల్మహినిన్నుఁ బాయకవిహరించు సరసుఁడొ కెంకట
శాస్త్రిఁబాసి, అతిభక్తి నీదుపాదాంబుజాంతంబులఁ గొలుచు
చుండెడి శిష్యు లోటిఁబాసి, నిరంబు నీదు పాండిత్యంబునకు
మెచ్చుకొనుచునుండెడి యాంధ్రజనులఁ బాసి. చిత్రమందెపుడు
నీజేమంబుఁ గోరెడు దారామతా ప్రబంధపులఁబాసి.

గీ. యేగినాడె నీవు దేవేంద్రపురికి నయ్యె నిన్ననగా శేల
నయ్య మరణ, మెవరు తప్పించుకొనఁగల రిధిలి, పండితాం
బోధి చంద్ర! తిరుతికవీంద్ర.

గీ. నుకవిత్వమర్మముల్ సురగుడనకుఁజెప్పఁ ద్రిదశలోకంబుఁ
జేరితనటయ్య, శ్రీబ్రహ్మగురు పాదసేవ గావింపఁగాఁ ద్రిదశ
లోకంబుఁ, జేరితనటయ్య, పోలవరంపురు పాలునిం బాడఁ
గాంచఁ ద్రిదశలోకంబుఁ జేరితనటయ్య, సురరాజాకొల్వలొ
దిరుదంబు లందఁగాఁ ద్రిదశలోకంబుఁ జేరితనటయ్య

గీ. ప్రాసయతులను విడనాడి పాడుకవిత, వ్రాయవారలఁ గన
లేక స్వర్గపురము, జేరితనటయ్య నిక్కంబుఁ తెప్పమయ్య,
పండిత ప్రసీయ! తిరుతికవీంద్ర.

అగ్గ తెలుగు కవులలో నూతన శిఖరలు ప్రథమ
పురమహా చిహ్నికొనినవాడని నేను గ్రహించకపోలేదు.
ఎట్లా తెగద రూపకలకలాపకమనఁ— “ఎలావారంబు

మ. కనియెడ మోధకపౌరుషంబు నుడువఁజూపారజాతమున
 క్కనకంబీరురైరవ త్రుకరదీప్తద్బంధ మూర్త్యాధ్యయ
 దవభూతిధర మందగంధవూ స్వకృష్ణద్బంగ శామూక
 భగయుంకారణవాధిరామమనికుంభ త్రేలికారామమణి.
 మ. మృదుపర్వతము చేరువందన నయ్యువాడీవైగిన్నతో
 మదనుండేవిభుతావమెంతో గలపింకణజేసియుక లోకముక
 గనలింపంగల నేడెడయ్యు నలటాకాంతాదృఢప్రక్రింతుర
 కదలింపంగల వారె యూహనహరుర కాలగ్ధ్రుకురప్పిరక.

మన రాజ్యాంగం మృతిగాదు యీశ్వుడు ప్రభుత్వ
మిచ్చును. కాదు యీశ్వరుడు మన విశ్వం లోనిది,
అతడు మన రాజ్యాంగం సభలో నీచమయై వుంటున్నాడు కనుక
మనకు కుదురు, నీశ్వుడు పరిమిత ప్రభుత్వ మిచ్చుకను
అందుచేత రాజులను ప్రాకిరి.

బళ్లారి సరస్వతీసంఘము.

చంద్రహాస.

చితనలీయము.

మర్నెంటు ఆఫ్ వెనిసు

వేణీసంహారము.

శ్రీ సత్యనారాయణాశ్రమము.

శ్రీగృహాని రామవ్రతము:

॥३॥

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

శతి నిత్య ము అ. ర. కపాల భర్తృణ ప్రత్యేకము.

మేస్త్రిలు కావలెను

రోడ్ల మరమ్మత్తుపని, లాపీపని మొదలగు
వాటిలో మంచి అనుభవము గలిగినట్టి రోడ్డు
మేనేజీలు కావలెను.

యోగ్యతలనుబట్టి జీతము రు 20-30 ల వర
కియ్యబడును. ఈ క్రింద తెలుపబడిన విషయము
లన్నిటిలో నైనను, లేక కొన్నిటిలో నైన చరీతు
నిచ్చుటవారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొన
వలెను.

- (1) మట్టిపని, (Earth work), రోడ్లు వేయించుట
- (2) బిల్డింగు, బ్రాకయింగు, ఎస్టిమేటింగు.
- (3) సర్వేయింగు, లెవలింగు.
- (4) మెన్ సురేషన్.
- (5) (Building Materials) కట్టడముల, కట్టు

సామానులు కన్సర్వేషన్

(దరఖాస్తుదారుని వయస్సు, జాతి, లెక్చరేట్ (పాఠశాలిక్) సాధారణ మైనవిద్య, యిదివరకుండునట్టి అనుభవము మొదలగువాటిని విశదముగా తెలుపుచూ యీక్రింద తెలుపబడిన విలాసమునకు దరఖాస్తులను యోగ్యతాపత్రికలతో సహా పంపుకొనవలెను.)

బి. శ్రీనివాసబాబుగారు,

అకల్ ఫండు అందు దిస్¹ట్రిక్ ఎంజనీరు, కృష్ణా.

నాగైజిటెడ్ ఉద్యోగులు

ప్రభుత్వ ప్రతిపత్తి

ద్వితీయ దినచర్య-తీర్మానములు.

నిన్నటిదినము మరల నాగైజిటెడ్ ఉద్యోగులందఱును సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును తీర్మానించిరి:-

- (1) కన్నాటు ప్రభుత్వము ఆహ్వానించుట.
- (2) 1921 సం॥ జనవరి 15 లోపుగా దొరతనమువారు ఇక నెంతమాత్రము ఆలస్యము లేకుండగ ఇద్దరు ప్రభుత్వ నియమితో ఉద్యోగులను, ఇద్దరు సభాకార కానవసభా సభ్యులను, ఈ సభవారిచే పేర్కొనబడిన 4 గురు ప్రతినిధులను, ప్రభుత్వనియమిత మగు అసభికార అధ్యక్షులను ముగ్గురు సభ సోకదానిని నెలకొల్పి నాగైజిటెడ్ ఉద్యోగులకు ప్రారంభము న కనీసపుతీరమును ఎంత నీయవలయునో, గజెటెడ్ ఉద్యోగులకిచ్చేడు 'మైము స్కేలు' తీరములనే వీరికిని ఇచ్చుటను, ఏ లేదీనుండి ఈ మార్పుల నన్నిటిని ఆములులో బెట్టవలసినదని గూర్చి యోచించవలయును. కనీసపు తీరమును నిర్ణయించుటలో నాగైజిటెడ్ ఉద్యోగులు సమర్పించిన విజ్ఞప్తి ననుసరించి నిర్ణయించవలయును. ఇట్టివిజ్ఞప్తి ఈ సంఘమువారు తాము సమావేశమైన ఒక నెలలోపుగా తమ వివేదికమును తయారుజేసి దానిని ప్రభుత్వమువారి కంద జేయవలయును. ప్రభుత్వమువారు దానిపై 1921 సం॥ మార్చి 31 లేదీ లోపుగా చర్యను జరుపవలయును. ఆ ప్రకారము దొరతనము వారు చేయుటను మనము కాత్రు సమ్మతమగు చర్యను జరుప గలారము. ఈ సంఘముల ప్రతిసభ్యుడును ఒక్కొక్క విజ్ఞప్తిని పూర్వోవాచ్యతలైన సంఘము నొకదానిని నెలకొల్పి వలయునని పంపవలయును. ఇంతవరకు మనము ఇదివరలో కొరినటుల మన తీరములను యభివృద్ధి చేయకుండుట చేతను, తారీఖ్యపన్ను అభివృద్ధికరమగు తీరము చాలకపోవుట చేతను రిఫార్ము కమిషనరు సలహా ననుసరించి మనతీరముల విషయమై నిశ్చయించదలచుకొనుటచేతను మనమిట్లు కొరవలసి వచ్చినది.

(III) అధికదగ్గరకీతి చాలవినమదకగ నానాటికి నరిణిమించుచుండుట చేతను తీరముల సురక్షణను జేయుపంపాయి తీని ఏర్పరిచి (పరిపాను) మానములు అతిక్రమించినను మన మెన్ని కర్మానుములు మొలలిడినను మదరాస్ ప్రభుత్వమువారు మన తీరములను పాల్పించుండగ కాలయాపనము నొనర్చుట చేతను, ప్రభుత్వమువారు మనకు ఎక్కువజేసిన తాత్కాలికపు వేతనము చాలుటలేకుండుట చేతను, తక్షణము మనకు నిష్కరమై త్వరలో తీరముల సభివృద్ధిని ప్రభుత్వము వారు జేయవలయును. 1919 సం॥ ఆక్టోబరు 1-న లేదీనుండి ఎక్కువతీరములు లభించుటల ప్రభుత్వమువారు తక్షణము ఏర్పాటులను గావించవలయును.

(IV) ఈ తీర్మానము తీరములపంచాయితీవారి తీర్మానములు సరిగాలేదను ఆక్షేపణతో గూడుకొన్నది. ఇది కొంత చర్య అయినవిదప త్రోసి వేయబడినది.

(V) చెన్న నగరమునందును మరితర పట్టణములందు మన తీరములు ప్రారంభమున 70, 80 రూప్యములకు తక్కువగా కుండ నుండవలయును. ప్రస్తుతవిధానమును పరిశీలించి మైము స్కేలును ప్రవేశపెట్టవలయును. ప్రతిసాను ధారాళముగ తీరముల సభివృద్ధి జేసి ప్రస్తుతము అనుభవించుచున్న తీరము, తాత్కాలికపు భృతిని కలిపిన మొత్తములో నూటికి 50 రూప్యములు తక్కువలేకుండ మనకు లాభముండుటలు జేసి మన ప్రారంభతీరములను నిర్ణయించవలయును. మరియు మన ప్రారంభతీరములను మైము స్కేలు ప్రకారము మన సర్వీసును బట్టి జేయవలయును. ఇంకను వివిధవరకుల కొరబడినవి.

(VI) ఇండ్ల అద్దెలు ఆహారముగ పావుగనున్న ప్రదేశములందును, సాధారణముగ ఇండ్లు లభించని జిల్లాలయందును మనకు, ఉచితముగ గృహసలహి సమకూర్చవలయును. లేదా ఇండ్ల అద్దెనైన నీయవలయును. కార్యాలయములు మన బసలకు ఒక మైలుదూరము కంటె ఎక్కువనున్న ప్రదేశముగ మన రాకపోకలకు అగు బండి ఖర్చులను ప్రభుత్వమువారు భరింపవలయును.

(VII) ఇంతవరకు నాగైజిటెడ్ ఉద్యోగులకు ఎక్కువ తీరము లగుటకుగల యవకాశములు వారి కుపయోగించవలయు జేయవలయును.

(VIII) గజెటెడ్ ఉద్యోగుల విద్యుత్ కధర్మముల

కును, వారి బాధ్యతకును మనధర్మములు బాధ్యతకును గల విభేదములను స్పష్టముగ ఏర్పాటును ప్రభుత్వమువారు జేయవలయును.

(IX) కొలదిమంది ఉద్యోగులే గల కార్యాలయముల యందు దున్నువారలకు ప్రతిసాను గాని మరితరవిధముగ గాని తీరములు పాచ్చగుటకు వీలు లేనప్పుడు వారికి ప్రారంభము నందే పాచ్చు తీరములను ప్రత్యేకముగ నీయవలయును.

(X) ఉద్యోగములో ప్రవేశించి కొన్ని వత్సరములైన పిదప ప్రత్యేకపు తరీఖీదుకు బంపబడిన ఉద్యోగులకు ఆతరీఖీదు అయిన నెంటునే మరల పనిలో ప్రవేశించిన నాటినుండియు ఎక్కువతీరము నీయవలయును.

(XI) మనకు ఉద్యోగములు ఖాయముజేయుటయందును, తీరములను గాని మన యొన్న పనులకంటె ఎక్కువ హోదాగల పనుల నిచ్చునపుడు గాని, మన సీనియారిటీని బట్టి నిర్ణయింపవలసినదే గాని మన పశోత్తమున గూడి పురాణిగ జరుగు ఉద్యోగులపై యధికారాల కళాకళలను అనుసరించి రహస్యపు వివేదికముల మూలకముగ (కాక ఫిడెంసర్ రిపోర్టు) జరుగుచున్న అక్రమపద్ధతిని ఆపు జేయవలయును.

(XII) పోస్టు అఫీసు అడిటు గుమాస్తాలకు ఇంకను కొందరికి కనీసము రెండు రూప్యములు వేతనముల నీయకుండుట తోచ్యము. ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించినను వీరి కీకతి, తొలగకుండుటకు ఉత్తరవాదులెవరు.

(XIII) 5 వ తీర్మానము ననుసరించి ఇండియా సర్వే డిపార్టుమెంటు తాబేదారుల కీతీరములను అభివృద్ధి జేయవలయును. తక్కిన తీర్మానములు ఇంకను చర్చజరుగుచునే యుండుటచేతను, ఎట్టి తీర్మానమును జేయబడకుండుటచేతను సాయంకాలము 5 గంట లగుటచేతను నేటికి సభ ఆపుజేయబడినది.

9 వ సమాకార రాష్ట్రీయ సమావేశము

26, 27 లేదీలను వెల్లి కళాశాల భవనమున దిబి ఎల్. డి. స్వామికన్నప్పిగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాస సంగ్రహము

టి. ఆర్. వేంకట్రామ కాశ్మీరీగారు ప్రతినిధుల నందరకు స్వాగత మొనర్చుచు స్వపరిచాలనా ప్రతిష్టాపనములకు సమాకారపరపతి సంఘము ప్రధాన సోపాన మునిరి. సమాకార పరపతి సంఘములు సాంఘికాభివృద్ధిని, తదితర రాజకీయోద్యమాభివృద్ధిని విశేషముగ తోడ్పడునని వేరుగ నిర్వచింప నవసరము లేదనియు ఇకముందు ఈ కాభాధికారమును వహించిన మొత్తి కూర్మా వేంకటరెడ్డి వాయడు గారు మన సంఘముల యభిప్రాయమును గైకొని ఆ సంఘమును పెంపొంది జేయుదు రని నమ్ముచున్నార మనిరి.

అధ్యక్షోపన్యాస సంగ్రహము. సమాకార సంఘములకు మూలధనము ఏర్పాటు, నైపుణ్యము ముఖ్యంగాములు. ఇందులో ముఖ్యముగ పెట్టుబడి ధనముకు తోడుగ పనిని నిర్వహించు టేర్పాటులు, దానికి వలయు సామర్థ్యము ప్రధానవిషయములు. సమాకార పరిక్రమకాఖను నెలకొల్పుటకు మూలధనము అత్యవసరము. ఈ విషయమును గూర్చి క్రొత్త సమాకార పరిక్రమ కాఖను నెలకొల్పుటకు క్రొత్త మూలధనావశ్యతను గూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధమును కలిగింపవలయును. పారిశ్రామికవిద్యను గూర్చి ప్రచారణమును సులభవలయును.

పరపతిసమాకారమును (క్రెడిటి కో ఆపరేషన్) ఈ రాజధానియందు అనర్గళముగ అతిత్వరలో విజృంభింప జేయవలయును. ఈవిషయమును గూర్చి పూర్వమువలె గాక ప్రజలు ఇప్పుడు అధికోత్సాహమును జూపుచున్నారు. దీనివలన ప్రజలు కో ఆపరేటివు సాసయిటీలనుండి ఋణము తీసిన లాభకరమని గ్రహింపగలరు. వారు పాడగుటకు వీలుండదు.

కోఆపరేటివు సంఘములను తడిభివేసి వారి పనులు సమంజసముగ నిబంధనలకు లానై నిర్వహింపబడుచున్నవో లేవో జూచుటకు ప్రస్తుతము తాత్కాలికముగ నియమించబడిన ప్రభుత్వోద్యోగులు లేకుండగనే మనము స్వయముగ మనలోనుండి అధికారులను నియమించి వారికి తీరముల నీయవలయును. ప్రభుత్వసంబంధ ముండరాదు.

తీర్మానములు.

ఈ క్రింది తీర్మానములు నిన్నటిసాంఘికము ఆమోదింప బడినవి.

సమాకారసంఘముల తరపున అత్యంత క్రోధానుభూతి పనిజేసిన సి. ఎన్. కృష్ణ స్వామయ్యయ్య, (కోయంబత్తూరు) రాబి. కే. రామస్వామయ్యయ్య, (మధుర) గార్లమరణములకు వగచుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని జూపిరి.

2. కో ఆపరేటివు అట్ట ననుసరించి (ట్రాక్టుఫండ్సును పెట్టుబడి పెట్టుటకు (ఇకో టెస్టు) పెట్టుబడి పెట్టుటకు నెలకొల్పి 1882-3 ఇండియా అట్ట II. 30 అనుబంధము (ఎఫ్) ననుసరించి నిబంధనలను నియమింప వలయును.

3. బీదలకు గృహసలహులను ఏర్పరచుటకు ఋణమును తీయు సంఘములకు తక్కువవడ్డీకి ప్రభుత్వమువారు బదులివ్వవలయును. మరితరపనులపై ఇతరవిషయములకు ఈసంఘము వారు ఋణము కావలయునని కోరిన మార్పెట్టు చేటు వడ్డీతో నీయవలెను. ఈ ఋణమును చాలా గడువువిన తీర్పు నట్లు చేయవలయును (లాంగుటర్మిటోన్సు).

4. సమాకార పరపతి సంఘముల మూలకముగ వ్యవసాయదారులకు ప్రభుత్వమువారు ఋణముల నిచ్చి సాకర్యమును కలుగజేయవలయును. దీనివలన వీరలు వ్యవసాయమును అభివృద్ధి జేసికొనగలరు కాన దీనిని ఆములో బెట్టవలయును.

5. గ్రామములయందు రైతులకు వ్యవసాయమునకు వివిధప్రదేశములయందు జిల్లరగ చిన్న చిన్న భూముల నిచ్చిన ప్రయోజనము లేదుగాన ఏదోఒక పోటునే పెద్ద మొత్తముగ చిన్న భూముల నన్నిటిని చేర్చి ఒకే భూమిగ ప్రభుత్వమువారు ఈయవలయును.

6. ప్రస్తుతము పుగ్రాణములను నెలకొల్పి వర్తకము చేయుచున్న సమాకారసంఘములకు (స్టోరూసాయిటీలు, ట్రేడింగు యూనియనులు) ఎన్. యు. సి. ఎన్ సంఘము వారు కేంద్రస్థానముగ నేర్పడి సాధ్యమైనంత త్వరలో రాజధానియందున్న అన్ని వర్తకసంఘములకు (సమాకారపు)వోటు నేలు ఏజెన్సీ, కమిషన్ ఏజెన్సీ వహించి సప్లయచేయుచుండవలయును.

7. కోఆపరేటివు సాసయిటీలలో సభ్యులుగ నున్న మునిసిపలు యూద్యోగుల తీరములనుండి ప్రతిహాసాంతమును ఆయామునిసిపలు చయిర్మనులు నెలకొని ఈ సభ్యులు సమాకార సంఘముల కీయవలసిన సామ్యము తగ్గించి తీరము లిచ్చునటుల ప్రభుత్వమువారు క్రయపు జేయవలయును.

8. పురపాలక సంఘములయందు మలమును, మరితరముటికి పదార్థములను సారవేయించు సందర్భమున అట్టి కంట్రాక్టులను మునిసిపలు సంఘమువారు పాకీవాలెడ్ సమాకారపరపతిసంఘమువారికి కంట్రాక్టు నీయవలయును.

9. డిశెంబరు విధానమును గూర్చి ఇటీవల సమాకార సంఘము రిజిస్ట్రారు నూచించిన విధానమును ఈసభవారు రంగీకరించుచున్నారు.

10. ఇతర కాలమునందు పనులను చేయించుటకు కంట్రాక్టును బొంది కార్యమును నిర్వహించుటకు కార్మిక సంఘము నొకదానిని నెలకొల్పవలయును.

11. కో ఆపరేటివు ఇన్స్టిట్యూషన్సు సంఘములను స్థాపించుటపై చిత్తనిబంధనలను, కార్యక్రమమును తయారుచేయవలయును.

లేఖకు భగ్.

కొంకణి (కర్ణాటక)వారు కుటుంబాగ్రహణలో వాటింకతోలు కట్టడము రాదాపు ధూర్జితేశ్వరాదు. ఇకముందు వాటింకతో వాటింక కార్యనిర్వహణకర్తమును గురించి ఒక నిబంధనమును ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది. ఇంతేకాక ప్రస్తుతము నడచి వాటింకతో (కర్ణాటక)వారు సారముగా వాటింక విద్యాలయము నూడ నెలకొల్పుటకు కొంతమంది అభిప్రాయమై యున్నది. వైకంగముల చర్చించుటకు గాను వాటింకతో వాటింక 80-12-20 లేదీ వగల కి గంటలకు కళ జరుగునుగాన (కర్ణాటక)వారు వేసినవారు అభిమానులు కొన్ని కళాకళలు (కర్ణాటక)చేయవచ్చును. కచ్చుటకు వీలులేని వారు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయవలెను.

మంత్రిరావు వెంకటరత్నము
సారంగు బామనుందరరావు
వంగల వెంకట దీక్షితులు.

నోటీసు.

యూనివర్సల్ టుటాల్ కంపెనీ పేరుతో నేను జరుపుచున్న సిగరెట్ల వ్యాపారము నందు 1914 సం॥ రము దిశంబరునెల 11 వ తారీఖు మొదలుకొని భాగస్వామిగా చేరి వ్యాపారము చేయుచున్న కొత్తకోట వెంకటరంగము రెడ్డిగారు తన భాగమును 1920 సం॥ రం దిశంబరునెల 1 లేదీనుండి రద్దుచేసుకొని, నడదువిషయమై తనకు గల వాక్కులన్నిటిని వదలిపెట్టిరి. గనుక నడదు వ్యాపారమునందు అతనికి ఇకముందు భాగము గాని, లేక యేలాటివాక్కుగాని జవాబుదారిగాని లేదని ఇందువలన అందరికిని తెలియ జేయుచున్నాను.

టి. రామస్వామి నాయుడు.

The Cow Conference.

Medical and Educational Conferences.

College Students' Resolutions of Boycott.

The Cow Conference. Lalaji's Presidential Address.

NAGPUR, December 27.

The 4th sessions of the All-India Cow Conference was held in the Congress hall this morning. The attendance was very large. Mr. E. V. Bue, Chairman of the Reception Committee urged that for the proper protection of the cows, the export of cattle should be prohibited and pasture should be made available at cheap rates and supply of beef to the British Army be at once stopped.

Economic Problem.

Lala Lajpat Rai in the course of his presidential address emphasised that the cow question could not be satisfactorily solved as long as Swaraj was not secured. No amount of petitioning could melt the heart of the foreign bureaucracy, whose interests were divergent from those of India and whose first care was to help the foreign capitalists to exploit. The land India could not mend her past till her destiny was in the hands of her own sons. It was an open secret that due to the shortage of cattle the economic condition of India was getting worse day by day. The Government sometimes argued that the shortage of cattle was due to shortage of pastures in India. In days before the British Government came to rule over India, pastures were in abundance and every house had cattle of its own; but with the advent of the British rule and with the inauguration of its policy with regard to revenue, forest, and hides and skin, all pastures ceased to exist as the revenue was fixed at a high level. (Shame.) The Government boasted that it has endeavoured famine relief work on a grand and scientific scale also. They would not uproot the causes which brought about this famine.

Imperial Reference.

Continuing, the President said, another disturbing factor of situation was the adoption of Imperial Preference policy. With regard to tariffs, India was bound to suffer as its hand in the long run. Some clever but dishonest people argued that the great amount of consumption of silver and gold in this country was an unmistakable sign of her prosperity. He would ask what was the value of the rupee to-day. One rupee could not buy same amount of food as *one anna* could, in the olden days. Do not judge, continued the Lala, India's prosperity from the existence of the few palatial buildings in Bombay or Calcutta nor judge at from the dress worn by a few educated men; but judge it from the conditions that prevailed in the huts of the peasants and labourers who formed the dumb masses of the country. Do not look to and there will be found the real cause of India's poverty. Concluding, the President said, the position could yet be grasped if only India was determined not to sell any cow for the purposes of slaughter.—(Special Service.)

The Medical Conference. Fourth Sessions.

NAGPUR, December 27.

The fourth sessions of the All-India Medical Conference met this morning at the Subjects' Committee Hall with Dr. Maharaja Krishna Kapoor of Lahore, who has done research work in Malta Fever, in the chair. Over 150 delegates representing all grades of the medical profession and from all the parts of India attended. Among those present were Drs. S. C. Sen, N. N. Basu, S. Mahra, S. N. Gupta from Bengal, Drs. G. V. Deshmukh, A. S. Erulkar and Miss Joshi from Bombay and Dr. Nihal Chandra Sikri from the Punjab. The local medical profession was strongly represented.

Reorganisation of Medical Services.

Dr. G. R. Tamse, the Chairman of the reception committee in welcoming the delegates laid great stress on the reorganisation of the medical services in India and showed by means of statistics that medical aid was not in the easy reach of an ordinary villager. He cited the last in fluensa epidemic from which disease six million people perished. He advocated that the improvement of medical education which was at present given only to train the subordinate medical practitioners. Though some said that the new reform act was all gold, to him, it was a horse without fodder. The speaker advocated more friendly intercourse between the members of the Indian Medical Service and private practitioners and urged that the latter should not be looked upon as aliens. Medical relief for women, who were the worst sufferers in this country, high infant mortality for want of proper nourishment and proper care of their mothers, urban sanitation, and other questions pertaining to the health of the people were touched upon. The speaker wanted that the Ayurvedic system should be encouraged and urged for a chair in the University. He hoped that having regard to the fact that the subjects of sanitation and medical relief were the transferred subjects, the ministers would do all in their power to reorganise their services and take up a bold policy for the amelioration of the people. He wanted the members of their profession to take active interest in politics and concluded his lengthy speech amidst cheers.

No Research and Initiative.

Dr. Maharaj Kishan Kapoor in his Presidential address, paid a glowing tribute to the late Dr. M. N. Obedar, who was a pioneer leader of their profession. He regretted that the independent medical profession was subdued and subordinated to the interests of the medical service and the medical science was taught to Indians with a reserve and with the main object of manufacturing subordinates. It was probably clear in the case of medical education that it was a sort of limited attempt to impart medical knowledge to the pupils, not with the object of creating a well equipped and highly trained medical profession in India, but with a selfish motive of creating assistant surgeons and sub assistant surgeons. No

effort was made to encourage their medical students to gain an insight with the methods of research and any initiative in any medical man in service which means, in India subordinate science for the Indians, is stifled as far as it could be done. No post graduate courses have so far been introduced in any of the Government Medical colleges in India and the independent medical practitioners are not allowed or at least encouraged to work in any of the Government institutions to improve their knowledge of the medical science or to undertake any complex problem of research. He anticipated better results for the development of the independent profession in India. If the profession was released from the mental thralldom of a peculiar caste system and a uniform growth, if the profession was encouraged instead of the wide gradations that exist between the I. M. S. Assistant Surgeons, and Sub-Assistant Surgeons, if equal facilities existed for the M. S. and the Indian graduates in the Colleges, and Hospitals, for work, and appointments, if fair play and equality of treatment were kept in view in the distribution of teaching and hospital appointments between the Europeans and Indians, if the relationship of medical brotherhood was considered above the petty and manufactured clanishness of different medical services. He referred to Lord Morley's proposals regarding the possibility of fostering the growth of an independent medical profession in India by transferring to independent practitioner some of the posts then held by the officers of the Indian Medical Service. The Government of India yielded to a certain extent but the bureaucracy was too powerful for both the Secretary of State for India and the Government of India. The opposition of the powerful Indian Medical Service led to the climbing down of the Government of India and the Secretary of State had to withdraw into his honest proposals of liberalising the medical profession in India. Their colleges, their hospitals their medical officers of all grades were to maintain the supremacy of the I. M. S. in all matters medical and sanitary. He instanced the memorandum of the British Medical Association in which they overawed the present Secretary of State with threats to boycott the services and dictated their terms which were all for the benefit of the officers of the Indian Medical Service.

I. M. S. Predominance.

The speaker urged that the professional appointments should not be the monopoly of the I. M. S. and best men in India and out of India should be taken to the teaching. He further urged for the specialisation of studies of the Indian student as he was in no way inferior in calibre to that of an European student and advocated post graduate lectures and work as a special feature in India's colleges, the whole Indian Medical profession was unanimous that the Military services must be distinct from the Civil Medical Service as it attended to efficiency on neither side, that military officers were transferred to the civil and again reverted to the military as occasion required. We must now realise once for all, said the speaker, that the growth of indigenous medical profession through the Government help is now likely we must stand on our own legs. We must nationalise a medical education, start our own medical colleges, and our own hospitals, under pure Indian central management and. In conclusion, the speaker urged his hearers to follow Bengal and start independent medical colleges all over the country and carry on a vigorous and continuous propaganda for the uplift of their beloved profession the conference was adjourned to 8 A.M. to-morrow, when the draft resolution will be considered.—(Special Service.)

Muhammadan Educational Conference At Amraoti.

AMRAOTI, December 27.

The Hon'ble Mr. Haroon Jaffer, President-elect of the All-India Mohamedan Educational Conference accompanied by Hon'ble Mr. Khatib, Mr. Qazi and a number of delegates reached Amraoti before noon on the 26th. A deputation headed by Khan Saheb Maulvi Abdul Qadir, received him at Badnera. On arrival at Amraoti the President elect was received by the chairman of the reception Committee, Secretary of the conference and members of the Reception Committee and was garlanded. The President elect and party drove to and are staying at the Circuit House.

The proceedings of the All-India Mohamedan Educational Conference began with the recitation of the Holy Quran. Among those who attended the conference were the Hon'ble Mr. Khatib, Mr. H. A. Ansari, Registrar, Umanian University, Mr. Mohiuddin, Assistant D. P. I. Hyderabad State Mr. Ghulam Bhik of Punjab, Maulvi Ashraf of Banawalpur State, Mr. Jamaluddin Qadri of Gujrat, professors, Aligarh Moslem University and several distinguished delegates and educationists. Mr. Turner, the Commissioner of Behar and several European Ladies and Hindu gentlemen also attended. There was a fairly large gathering in the opening sitting. Nawab Salamullah Khan, Chairman of the Reception Committee read his address in Urdu after which, Moulvi Mohiuddin of Umanian University proposed the Hon'ble Mr. Haroon Jaffer to the chair in a very forceful speech justifying his claim to the presidential chair and he was followed by Moulvi Abdul Qadir. The President amidst acclamations took the chair and delivered his address in a very effective and persuasive manner dealing with all aspects of education vitally concerning the Moslem community.

N. C. O. Notes.

Dr. Muhammad Alam and Muhammad Mumtaz, two very eminent and prosperous Barristers of Gujrat City (Punjab) have left their practices in obedience to Non-Co-operation.

Seth Chirajdin Rais of the same city has renounced all honours and titles including Kaiser-i-Hind Medal and has also sold away his war-bonds at a capital loss.

The College Students' Conference, Resolutions of Importance.

NAGPUR, December 27.

(1) This conference records its profound sense of grief at the demise of our great leader and revered patriot, Lok. Bala Gangadhar Tilak, the pioneer of Indian nationalism, and a staunch advocate of national education and further resolves that the qualities of patriotism, courage, self-sacrifice, and devotion to the motherland of which he was the unique embodiment, will ever be the guiding principles of the students of this country.

(2) This conference puts on record its profound sense of grief at the demise of Sheikh-ul-hind Maulana Mahdud Hussain, whose great and meritorious services to the cause of Islam, and in the direction of the Hindu-Moslem unity, will, in its opinion, be a source of inspiration to the youths of the Motherland.

(3) In view of the nation's call and in consonance with the policy of Non-co-operation with the Government, as expressed in the resolution of the Calcutta Congress, this All-India college students' conference after deliberate consideration whole heartedly supports the immediate and unconditional boycott of Government and colleges and accordingly advises the college students of India to respond to it.

(4) This Conference looks to the national leaders to bring into existence in every province and at an early date, the National Colleges conducted on National lines, affiliated to the National Universities for the convenience and benefit of those Student Non-co-operators, who might wish to continue their education.

(5) The Conference further hopes that provision for technical education, as far as possible, be made in such institutions, to enable the needy students to undertake an independent calling in order to maintain the plain and decent living for himself and those dependent on him.

(6) This conference suggests to student non-cooperators to take up following programme of national work according to their strength and ability. To take up propaganda work of the Indian National Congress, if possible after training under the guidance of the local leaders and to popularise it specially in villages; to form themselves into *sewa samitis* or volunteer corps for social service and to prepare themselves for the role of national police to maintain peace and order in cities, towns, and villages as the case may be, to take up primary education in villages to form temperance unions in order to check the drinking habit of the people by all honourable means. To learn the art of weaving and hand spinning and to promote the same in the villages and towns.

(7) This conference is of opinion that Students' Non-co-operation Boards be established in every province with a view to keep a record of the doings of and see to render all possible assistance to the Student Non-co-operators of that province and also to settle a line of action according to the local circumstances.

(8) This Conference is of opinion that the local leaders of the different provinces should institute the Boy Scout movement on a National and Independent Basis with a view to turn the young Generation into a Militia.

(9) This Conference urges upon the students of India to scrupulously observe Swadeshi Vrat, even at a sacrifice.

(10) This Conference urged upon the students of India to avoid all luxurious and fashionable habits and to adopt a plain, cheap, and virtuous life.

(11) This Conference fully sympathises with the students of the Punjab, who suffered hardships during the Martial Law regime.

(12) This Conference recommends that the indigenous systems of Ayurvedic and Unani Medical sciences be encouraged by all true lovers of India and urges upon the students going for Medicine that they should take keen interest in this study, more than in the foreign systems of medicine, owing to their interest beneficial qualities and cheapness and further appeals to the parents to help the students in such pursuits of knowledge.

(13) This Conference further requests All-India Ayurvedic Conference and the promoters of Unani Medical science to carry on a vigorous and patient research to recover the lost treasures of both the sciences.

(14) As thinking and speaking in English not only demoralises the student population crams his originality but also mars his progress intellectually and mentally, this Conference urges upon the students of India to use only Vernacular in their correspondence, daily talk, and provincial deliberations.

(15) This Conference accepts the constitution drafted by the Reception Committee of the All-India College Students' Conference and as amended by the Subjects' Committee. (Special Service.)

Another Account.

Lajpat Rai's Withdrawal.

NAGPUR, December 27.

The All-India College Students' Conference resumed its sittings yesterday evening and prolonged it till late into night. Lala Lajpat Rai opened the proceedings and expressed his regret that he could not guide the deliberations of the Conference partly because he was opposed to the wordings of the non-co-operation resolution adopted by Subjects Committee and partly because he was busy with Congress work. The President therefore left the Conference and Mr. Pickthall, Editor of the *Bombay Chronicle* took the chair.

Immediate and Unconditional Boycott.

Two resolutions mourning the death of Mr. Tilak and Mahomed Hussain Sheikhulhind were passed. Then came the non-co-operation resolution demanding immediate and unconditional boycott of Government and Government aided Colleges. The resolution was keenly contested and long and heated orations were delivered on both sides amidst a great uproar and confusion. Motion was eventually put and agreed to by an overwhelming majority. Thereupon polling was demanded and delegates divided as follows:—Madras 40 for 1 against, Bombay 87 for 22 against, Bengal 33 for 27 against, Central India all for, United Provinces all for, Behar and Orissa all for, Punjab with an exception of two all for, Assam 5 for, and 7 against, Andhras all for and Central Provinces 150 for and 30 against.

Mr. Pickthall.

The President in his closing speech at the Conference remarked that Lala Lajpat Rai's motives in leaving the Conference should not be misunderstood. He was a great leader and selfless worker in the cause of the nation.—A.P.

35th National Congress.

Subjects' Committee Meeting.

Interview with Mahathma Gandhi.

Press Opinions on Presidential Address.

The Andhra Delegates' Camp.

(From our special correspondent.)

NAGPUR, December 27. The Congress Committee met on the 24th. No business was transacted except recording the Secretaries' report. Questions on the Congress creed and continuance of the British Congress Committee were referred to the Subjects' Committee. Three hundred Andhra delegates arrived, including Messrs. K. Nageswara Rao, Konda Venkappayya, B. Patnabhi Seetha Ramayya, A. Kaleswara Rao, Parankusam Sreeramamuriy, Suryanarayana, B. Sundara Rao, G. Subbarayan, K. V. R. Swamy, Gollapudi Sitarama Sastry, G. Ramanaiah, D. Hanumantha Rao, K. Raja Rao, D. Subba Rao, S. R. Malladi, G. Rameswara Rao, Rangaswamy Iyengar, T. Malla Reddy, and many others.

More, a Liberal Federation Address.

The Presidential address was received with bitter disappointment. It is generally regarded as a Presidential address worthy of only the Liberal Federation. The President was not able to read through the bustle, which subsided when Mahathma Gandhi held an overflow meeting with 5000 delegates who had no accommodation. As yet, 16,000 delegates, including 5000 Kisan delegates, have been registered. The Reception Committee is about 3000 strong. Mr. Pal read the Presidential address. Copies were not distributed.

Subjects' Committee members have been elected. Enthusiasm and orderly discussion prevails. An intense feeling against Pledgers practising, pervades.

Andhra Members.

The following are among the members of the Subjects' Committee to represent the Andhra Congress circle. Mr. Somarajulu, Ganjam; Mr. Bunchi Sundararau, Vizag; Mr. G. V. Subbarayan, Godavari; Mr. Ghulam Mohideen Saheb, Kistna; Mr. Duggirala, Gopala-Krishnayya, Gunur; Mr. T. Malla Reddy, Nellore; Mr. Radha Krishnayya, Kurnool; Mr. Rangaswamy Iyengar, Chittoor; Mr. Sabhapati Rao, Bellary; Mr. Subramanya Sastry, Anantapur; Mr. Rameswara Rao, Madras.

Tamil Province.

The Jitendra Lal Banerjee Party claims election in preference to the Das Party. The contention is not yet over. The Tamil Province, as usual, voted by tickets, all 14 Non-co-operators, as a ballast against the All-India Congress Committee members. Much enthusiasm prevails on account of Non-co-operation.

Invitation of Next Congress.

Certain quarters entertain Republican ideas. The Subjects' Committee meets at noon to-day. The Andhras are keen about inviting the Congress.

Great excitement prevailed in the Bengal camp over the Subjects' Committee. Over elections question in the morning. Last night's elections were set aside. Mr. Das presided. Keen discussion ensued. It ended in disorderly fighting with sticks. One or two chairs seem to have been broken. Fresh elections are reported to have taken place. (By wire).

Mahathma Gandhi Interviewed.

[The following is the text of an interview with Mahathma Gandhi by the Madras Mail Correspondent in the Congress Camp at Nagpur.]

I called on Mr. Gandhi at Nagpur this morning, and had a talk with him on his views in regard to the prospects of the Non-co-operation movement, based on his experience of it during the last three months.

Asked as to his impressions formed as a result of his activities during the last three months, Mr. Gandhi said:—"My own impression of these three months' extensive experience is, that this movement of Non-co-operation has come to stay and is most decidedly a purifying movement, in spite of isolated instances of rowdiness, as, for instance, at Mrs. Besant's meeting in Bombay, at some places in Delhi, Bengal and even in Guzerat. People are assimilating day after day the spirit of non-violence, not necessarily as a creed, but as an inevitable policy. I expect most startling results, more startling than, say, from the discoveries of Sir C. Bose, from the acceptance by the people, of non-violence. If the Government could be assured beyond any possibility of doubt, that no violence would ever be offered by us, the Government would, from that moment, alter its character unconsciously and involuntarily, but none less surely on that account."

Alter its character in what directions?

Mr. Gandhi replied:—"Certainly in the direction in which we ask it should move, that being in the direction of Government becoming responsive to every call of the nation."

Will you kindly explain?

By that, I mean, said Mr. Gandhi, people will be able, by asserting themselves through fixed determination and self-sacrifice, to gain redress of the Khilafat wrongs, the Punjab wrongs and attain the swaraj of their choice.

But what is your Swaraj and where does the Government come in there, the Government which you say, will alter its character unconsciously?

My Swaraj, said Mr. Gandhi, is the Parliamentary Government of India in the modern sense of the term, for the time being, and that Government would be secured to us either through the friendly offices of the British people or without them.

What do you mean by without them?

This movement, continued Mr. Gandhi, is an endeavour to purge the present Government of the selfishness and greed which determine almost every one of their activities. Suppose that we have made it impossible, by disassociation from them, to feed their greed, they might not wish to remain in India, as happened in the case of Somaliland, where the moment its administration ceased to be a paying proposition they evacuated it.

How do you think this will work in practice?

What I have sketched before you, said Mr. Gandhi, is the final possibility. What I expect is that nothing of that kind will happen. In so far as I understand the British people, I think that they will bow to the inevitable. They will recognise the force of public opinion when it has become real and potent. Then, and only then, will they realise the hideous injustice which, in their names Imperial Ministers and their representatives in India have perpetrated. They will, therefore, remedy the two wrongs in accordance with the wishes of the people, and they will also offer a Constitution exactly in accordance with the wishes of the people of India as represented by their chosen leaders.

Suppose British Government Withdraws.

Supposing that the British Government wish to retire because India is not a paying concern, what do you think will then be the position of India?

Mr. Gandhi answered:—"At that stage, surely it is easy to understand that India will then have evolved either an outstanding spiritual height or ability to offer violence against violence. She will have evolved organising ability of a high order, and will, therefore, be in every way able to cope with any emergency that might arise."

In other words, you expect the moment of British evacuation, in such a contingency arises, will coincide with the moment of India's preparedness and ability and conditions favourable for India to take over the Indian administration as a going concern and work it for the benefit and advancement of the nation?

Mr. Gandhi answered with an emphatic affirmative. My experience during the last three months fills me with the hope, continued Mr. Gandhi, that within the nine months that remain of the year in which I have expected Swaraj for India, we shall redress the two wrongs, and we shall see Swaraj established in accordance with the wishes of the people of India.

Where will the present Government be at the end of the nine months?

The Lion with the Lamb.

Mr. Gandhi, with a significant smile said:—"The lion will be with the lamb."

As Mr. Gandhi had many visitors and many engagements awaiting him, I withdrew. Mr. Gandhi suggested to me that the interview might be resumed at some other time.

The Subjects' Committee

Change of Constitution.

NAGPUR, December 27.

The Congress Subjects' Committee met this afternoon and is understood to be engaged in animated discussion of Mr. Gandhi's resolution about change in the Congress creed, that is, the attainment of Swaraj by all legitimate and peaceful means.—Rumour has it that while one party of certain moderate thinkers took objection to the change in the creed, another was inclined to go to the other extreme and advocate Republic in India. But the probability is that the Subjects' Committee's recommendation on the embodiment of Mr. Gandhi's resolution would be carried all the same. Stiff opposition is expected. Some objection seems to have been taken as to the validity of the Subjects' Committee's report inasmuch as it was a two man's show as indicated by Mr. Rangasami Iyengar in his minute of dissent!! If the Subjects' Committee continues its business at this rate, it is feared there will be no Congress sitting tomorrow, as the all controversial question of Non-co-operation is far down.—(Special Service.)

Congress Creed

Subjects' Committee's Approval.

180 For and 30 Against.

NAGPUR, December 27.

The Congress Sub-Committee sat up to nine o'clock this evening and it is understood adopted by an overwhelming majority for Gandhi's resolution regarding the change in the Congress creed. Substituting the attainment of Swaraj, by all legitimate and peaceful means. Polling was about one hundred eighty for and about thirty against. The Congress meets tomorrow when the resolution about the creed would be discussed. The Subjects' Committee again meets tomorrow morning.—(Special Service.)

Madras Representation.

Gandhi Majority.

NAGPUR, December 27.

It is understood that a majority of the Madras members of the All-India Congress Committee had no sitting on the Subjects' Committee as the ex-officio members are opposed to Mr. Gandhi's full programme of Non-co-operation as generally favour Mr. C. R. Das programme, but last night return of members to the Subjects' Committee by majority indicate that they are almost entirely in accord with Mr. Gandhi's programme.—(Special Service.)

Bengal Delegates' Representation.

NAGPUR, December 27.

An unfortunate scuffle in which it is stated lakhs and pieces of wood were used is understood to have taken place last night in Bengal camp in connection with the election of delegates to the Subjects' Committee. About four hundred persons who had arrived yesterday by Calcutta Mail from Bengal did not obtain delegation tickets in time to attend the Congress or to enable them to be present at the meeting for election to the Subjects' Committee. Therefore, on their behalf a motion was made by a delegate from Mymensingh for the adjournment of the meeting till to-day by which time they had hoped to secure tickets, but it appears that after somewhat an animated discussion, the motion was lost. This discomfort seems to have surcharged the atmosphere in the camp with feelings of excitement which evidently developed into scuffle on the matter being reported at once to some of the leaders like Mr. Vijayaraghavachari and Mr. Gandhi. It appears the former ordered fresh election which was accordingly held this forenoon, detailed results of which are not available at the time of wiring.—(Special Service.)

A Slight Breeze.

NAGPUR, December 27.

This afternoon it could be ascertained that another unfortunate scuffle but a more serious one than that of last night, occurred this morning in the Bengal delegates' camp when the election to the Subjects' Committee was made a second time.

It appears that a majority of the Bengal delegates elected to the Subjects' Committee are opposed to the programme relating to the Boycott of Educational Institutions and Law Courts. As a result of the scuffle, some three or four were slightly injured, a Marwari delegate having had to fare worse.—(Special Service.)

Congress Pandal.

Want of Accommodation.

NAGPUR, December 27.

Yesterday the Congress pandal was as packed as the authorities had to close issuing tickets to the delegates and members of the Reception Committee for want of accommodation. There were only 5000 male and 900 female visitors.—A.P.

Press Opinions.

Independent.

ALLAHABAD, December 27.

The Independent commenting on the Nagpur Congress presidential address says:—"We must candidly confess Mr. Acharya has not come up to our expectations especially in his references to the Congress creed and non-co-operation. He was failed to take note of the enthusiasm we see on all sides. He has still faith in British education and freedom loving Britisher."

I. D. Telegraph.

LUCKNOW, December 27.

The Indian Daily Telegraph says:—"The presidential address at Nagpur Congress is not without striking passages but the scheme of attaining responsible government it puts forward is based on the assumption that British Rule in India has become not only intolerable to the people but that the Montagu-Chelmsford Reforms are unworkable. It seems fairly certain that the Nagpur Congress will launch another campaign of new form of non-co-operation, which will mean an undisguised boycott not only of British goods but of British administration."

Times of India.

BOMBAY, December 27.

Commenting upon the Congress Presidential Address, the Times of India says:—"Late Lajpat Rai expressed no opinion until it was too late for his views to be effective, but Mr. Acharya went to the other extreme and his address which was a purely personal expression of view leaves the plain man dazed by its originality. The paper concluded:—Address leaves on the mind ineffaceable impression of courage without knowledge and patriotism without experience. It is instinct with intellectual ferment which is now abroad untempered by any practical experience of conditions of national growth and progress."

Bombay Chronicle.

The Bombay Chronicle says:—"It is an embodiment of considered philosophy of politics and it is with true eloquence and true vision of a radical that Mr. Acharya dissects the causes of the discontent of India, suggests remedy and above all urges the need of maintaining that right human and human attitude of mind which will stimulate and help the effort of nature to release the energies of our people."

Advocate of India.

The Advocate of India says:—"It could not be pleasing to G. D. Das. The paper further adds. Mr. Acharya has always been credited with a certain amount of courage and he has lived up to his reputation by boldly denouncing Mr. Gandhi's impossible programme. The rest of the address is a jumble of political philosophy and historical half truths that can have no bearing on India."

C. and M. Gazette.

LAHORE, December 27.

Commenting on the Congress Presidential address the Civil and Military Gazette writes:—"Mr. Acharya took a courageous line denouncing the principal features of the non-cooperation programme. In fact, he appears to have changed himself on the side of Pandit Malaviya, his programme of national building as alternative to non-cooperation being largely based on ideas propounded by the Pandit at Lahore and Allahabad and elsewhere."

18) ಶಿರಿಧರ, ಸ್ವಾಮಿ ಜಿಲ್ಲಾ, (Vid) 20

(2378) 24 రిపోర్ట్, నెహ్రూ జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

DUNCAN STRATTON & Co.

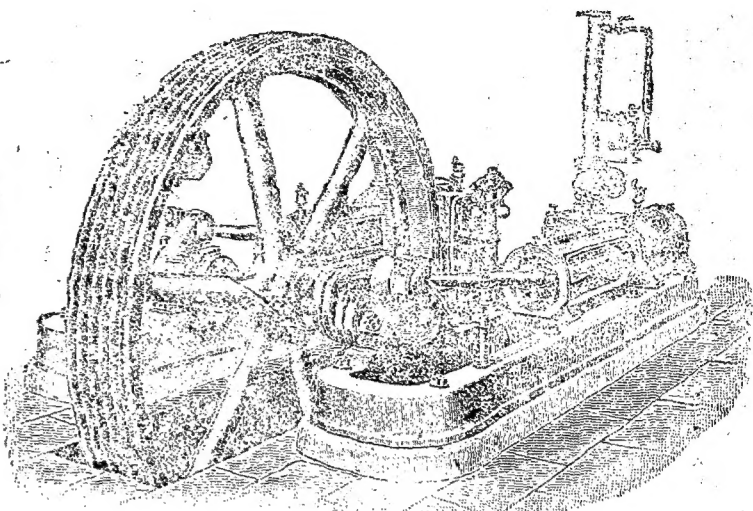
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ

ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ బీచ్, బొంబాయి.

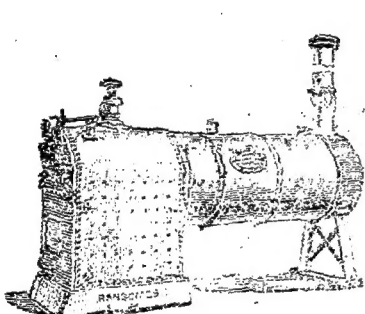
100 హార్సెల పవర్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొత్తం 24 అడుగుల వరకు
తీసుకుంటుంది - దీనిని మేము
4. వేల రూపాయల వరకు
వేల రూపాయల వరకు
సేవకు వేల రూపాయల వరకు
150 హార్సెల పవర్ బాయిలర్లు.

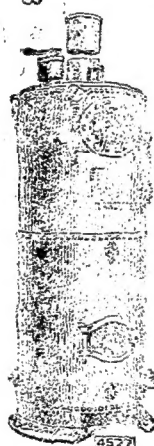

మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ
మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

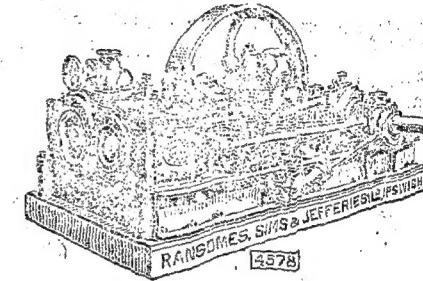

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ
మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

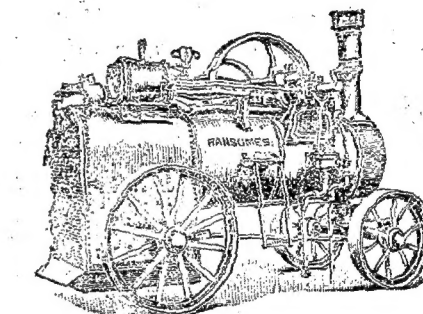
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ
మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ
మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ
మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.

మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ & కంపెనీ
మోటార్ ట్రెక్ ట్రాక్ బాయిలర్లు.
మోటార్ 200 హార్సెల వరకు 250 హార్సెల వరకు.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెన్ గాంధీ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాన్ ఇంపోర్టింగ్ కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.
దగ్గు, కైత్యము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని దబ్బీలో సహజము 0-10-0; దబ్బీ 1-5 ను 5-12-0. పోట్లబియ్యలు నేను.
అమృతాంజనం డి పో, } 109, ఫ్రెరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, రంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

